AMET

Andri Avila asus Eesti Energia juhatusse

Eesti Energia senine finantsdirektor **Andri Avila** asus ettevõtte juhatusse Margus Ringi asemele. ▸10

TEHING

Norrakad kasvatasid osalust Nelja Energias

Nelja Energia juhatuse liikme **Kalle Kiigske** sõnul läks EBRD osalus ettevõttes Norra suuraktsionärile, kuna väikeomanikud ei jaksaks nii suurelt investeerida. ▸6–7

Äripäev

Teisipäev, 10. märts 2015
nr 46 (5173) **3 eurot**

↓ EUR/USD 1,0860	↑ USD/EUR 0,9208	↑ EUR/SEK 9,1865	↓ EUR/RUB 66,0600	↓ NordPool 32,89	↓ Euribor 0,107%

Kuidas panna rahatrükk taskuid täitma

▸ Eile avapaugu saanud Euroopa Keskpanga varade ostuprogrammist kasu lõikamiseks on rida võimalusi ka väikeinvestoril. Kuidas investeerida selles taganttuules? ▸4–5, 20

↑ **EUROOPA KESKPANGA** juht Mario Draghi käivitas euroalal tugiostuprogrammi, milles Eesti Panga osa on 100 miljonit eurot kuus ehk 5–10 miljonit eurot igas kauplemispäevas. FOTO: BLOOMBERG

INVESTOR

Buffettil täitub pool sajandit troonil

Warren Buffett on Berkshire Hathawayd valitsenud juba pool sajandit, kuid ikka veel ei räägi ta sõnagi oma mantlipärijast. Tema partner käis välja kaks võimalikku nime. ▸16–17

LOGISTIKA

Kuidas sõlmida vettpidav veoseleping

Veoselepingus peab täpselt olema paika pandud, milliseid töid ja mis hinnaga tehakse, vastasel juhul on arusaamatused kerged tekkima, märkis OÜ Gold Cars juhatuse liige Mihkel Loot. ▸12–13

BÖRS

Venemaa börs paneb pead murdma

Rubla viimase aja ralli on pannud investoreid ja analüütikuid arutama, kas Vene turgudel pakutav on odav või kallis. Bloomberg esitas mõlema võimaluse jaoks kolm argumenti. ▸8

KOLUMN

Siiri Antsmäe: Pikka aega juhi kohal olnud on keskmisest enesekindlamad ja harjunud väga kõrge tasuga.

Siseaudiitor leiab, et avalik sektor vajab hädasti kvaliteetseid tippjuhte, kes on valmis palju panustama. ▸14

ÄRIPÄEV 10. märts 2015
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Jüri Mõis

Nelja Energia suurinvestor kasvatas veelgi osalust

Eesti ettevõtjate osalusega Nelja Energia senine finantsinvestor EBRD lahkus ning tema osaluse ostis strateegiline investor, Norra energiafirma Vardar Eurus, kes kasutas suuromaniku oma eelisostuõigust. Tuuleenergia tootja Nelja Energia väikeomanikeringis on hulk Eesti ärimehi, kelle seas on 4protsendilise osalusega ka Jüri Mõis firma JMB Investeeringud OÜ kaudu. "See on minu jaoks teine *happy end*. Esimene oli Hansapank," tunnistas Mõis. Tema hinnangul on suuromaniku osaluse suurendamine igal juhul eelistatum variant kui leida uus investor.

TÄNA ÄRIPÄEVA VEEBIS

Suurimad pankrotistujad

Krediidinfo teeb täna ülevaate uuringust "Pankrotid Eestis 2014". Muu hulgas avaldadakse kümme suurimat pankrotistunud ettevõtet 2014. aastal ning tehakse ka prognoos 2015. aasta kohta. Loe täna pärastlõunal Äripäeva veebist, kes olid eelmise aasta suurimad pankrotistujad ning kuidas on pankrottide arv muutunud viimaste aastate jooksul maakonniti ja tegevusalade lõikes. UURI ARIPAEV.EE-ST

KREDIIDIINFO asedirektor Alar Jäger tutvustab täna 2014. aasta kohta tehtud pankrotiuuringut.

PÄEVA FAKT

290

uut nime leiame Forbesi hiljuti avaldatud 2015. aasta miljardäride nimekirjast. Maailma rikkaim inimene on jätkuvalt Microsofti asutaja, ameeriklane Bill Gates, kelle varanduse väärtuseks hinnatakse 79,2 miljadit dollarit, vahendas Business Insider.
Meie lähiriikidest leiab tabelist Venemaa ametlikult rikkaima inimese Vladimir Potanini, kelle varanduse väärtuseks hinnatakse 15,4 miljardit dollarit. Forbesi edetabelis annab see 60. koha. Potanin on Venemaa rikkaim inimene esimest korda, võttes esikoha üle möödunud aasta "võitjalt" Ališer Usmanovilt. Potanin on valdusfirma Interros president.
Ukraina rikkaim inimene on energia- ja teraseärimees Rinat Ahmetov, kelle varanduse väärtuseks hinnatakse 6,7 miljardit dollarit.
Rootsi rikkaim on H&Mi juht ja omanik Stefan Persson, kelle varanduse väärtuseks hinnatakse 24,5 miljardit dollarit.

TÄNA

Mis toimub maksuametis ja kas uus valitsusliit võiks midagi selle ameti töös muuta?

KUULA KUKU RAADIOST PÄRAST KL 13 UUDISEID

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Edukast Eestist on saanud suurepärane ideevaramu

Tänavu laekus Eduka Eesti konkursile nii laiahaardelisi visioone kui ka konkreetseid teostatavaid ettepanekuid, mille elluviimisest sünniks kiiret kasu. Konkursi võitjate nimed saavad avalikuks täna piduliku lõpuüritusel Estonia Talveaias.

Äripäeval on hea meel tõdeda, et kolme hooaja jooksul on Edukast Eestist saanud tuumakate ideede hästi argumenteeritud tribüün, mis pakub mõtteainet nii ettevõtjatele, poliitikutele kui ka laiale avalikkusele. Ühtlasi on arvamuskonkursil aja jooksul kujunenud majandus- ja ühiskondliku elu kõige valusamatele probleemidele osutaja roll.

Seekordse Eduka Eesti lugude seast kerkib keskse teemana esile väljaränne: Eesti ühiskonna kibe mure, millele mitu autorit lahendust pakub – ühed konkreetsemal, teised abstraktsemal moel. Visionäärlike lahenduste hulka kuuluvad Mikk Talpsepa, Ahto Lobjakase jt tekstid; konkreetseid lahendusi olukorra kiireks parandamiseks pakuvad välja Toomas Taube, Herki Hälvin, Mari Eek ja paljud teised. Hulk kvaliteetseid tekste rõhutab väike- ja maaettevõtluse säilimist kui Eestile elutähtsat ülesannet. Paljude maksumuudatuste laekumine viitab vajadusele maksusüsteemi uuendada.

> **Eduka Eesti arvamuskonkurss on justkui täiskasvanuks saanud.**

Palju visioone. Seekordne arvamuskonkurss paistab silma laiahaardeliste visioonide poolest, kuidas majanduskasvule kiirem käik anda: Rainer Kattel, Ott Pärna ja Gert Jostov jt on manifestilaadses vormis sõnastanud nii kasvukohad kui ka ümberstruktureerimise vajaduse. Hulgaliselt oli ettepanekuid luua uusi ametkondi ja institutsioone kas n-ö tühjalt kohalt või seniste liitmise teel.

Tänavune saak tõendab ka rahulolematust Eesti pensionisüsteemiga, mis võis oma sünni ajal ju olla edumeelne, praeguseks ei suuda see aga enam ammugi tegeliku elu vajadustega sammu pidada. Mitmel moel kerkib esile alustava ettevõtja kapitali leidmise mure, mille lahendust nähakse nii uut tüüpi laenudes kui ka ettevõtjate ja ametnike uuendatud koostöövormides.

Avaldasime mitu e-residentsuse idee uuendusmeelset arendust, ettepanekuid riigiaparaadi õhendamiseks ja riigi raha paremaks kasutamiseks, samuti veenvaid arutlusi Äripäevale nii südamelähedasel teemal nagu väikeaktsionäri huvide parem kaitsmine.

Mitu kaalukat teksti käsitleb tõsiasja, et Eestil puuduvad riigivõlakirjad, ning teevad ettepaneku nende emiteerimisest laekuva raha mõistlikuks kasutamiseks. Paljudel juhtudel käsitleti ka haridussüsteemi uuendamise vajadust põhjendusega, et praegune haridus ei soosi tulevaste Kristo Käärmannide, Taavet Hinrikuste ja Hardi Meybaumide kasvamist Eestis. Samas on hea meel rõhutada, et kahe avaldatud teksti autorid olid gümnaasiumiõpilased.

Üldine tase on tublisti tõusnud. Kui varasematel aastatel pole kirjutamise viimasele minutile jätnutel nominentide hulka asja olnud, siis seekord on kuue parema sekka jõudnud kaks vaevalt enne kella kukkumist laekunud teksti, mis küll läbimõelduse ja teostuse poolest tunnistavad pikema aja jooksul tehtud mõttetööd.

Äripäeval on hea meel märgata, et Eduka Eesti arvamuskonkurss on justkui täiskasvanuks saanud. Konkursile laekunud tekstide üldine tase on kõrgem kui varasematel aastastel ning tuumakad ideed on enamasti valatud ka meisterlikku vormi. Kui kahel esimesel hooajal jäi avaldamiskünnise alla pool laekunud tekste, siis seekord oli juhuslikult pähe turgatanud vormitute kirjutiste hulk palju väiksem.

KAUPADE LADUSTAMINE ja LAOTEENUS Tallinna kesklinna läheduses, alates 1 alusest.
www.kiisa8.eu

VÕLGLASED SOOMES?
Kiirhagiavalduste esitamine tasumata arvete alusel. Nõustamine eesti keeles.
Mauren OÜ Seppo Maunula
info tel 55 64 64 74, seppo@mauren.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x26 mm hinnaga 15€
Reklaami tellimine:
reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

wasp project
Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine
Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik!
www.wasp.ee info@wasp.ee
tel 677 0155 mob 51 12 061

OÜ Saaretu
Veekogude rajamine ja puhastamine
Tel.5140335 | kalmer@saaretu.ee

TAMREX

KAS TEAD, KUI TIHTI PEAD TULEKUSTUTEID KONTROLLIMA?

1 AASTA TAGANT – tuleb kontrollida tulekustuteid, mida hoiate AUTOS, veesõidukis või välistingimustes.

2 AASTA TAGANT – tuleb kontrollida kõiki tulekustuteid (v.a neid, mis asuvad sõidukis või välistingimustes)

Kampaania kehtib 2015 märtsi lõpuni.

MIS ON TULEKUSTUTI KONTROLL?

Tulekustuti kontroll on nagu auto tehnoülevaatus, mille käigus sooritatakse mitmed toimingud veendumaks, et ülevaatuse hetkel oleks tulekustuti töökorras. Kontrolli eesmärk on tuvastada seadme hea töökord, ohutus ning vastavus tootja poolt ettenähtud tehnilistele nõuetele.

Kontrolli käigus mõõdetakse tulekustuti survegaasi olemasolu, kustutusaine laengu vastavust nõuetele, hinnatakse seadme kasutusvalmidust ja tehakse teisi tootja poolt ettenähtud toiminguid.

MIS ON TULEKUSTUTI HOOLDUS?

Tulekustuti hooldus on tegevuste kogum, mille käigus pikendatakse seadme kasutusiga. Hoolduse käigus vahetatakse tulekustuti osised ja teostatakse katsed, et tuvastada tulekustuti töökord, kasutajaohutus jms.

Too tulekustuti hooldusesse kohe, kui:
- oled seda kasutanud;
- kontrolli käigus ilmnesid puudused, mis võivad seada ohtu kasutajad või seadme töökorra;
- jõuab kätte perioodilise hoolduse ja survetesti tähtaeg;

Kõik TAMREXi pulberkustutid tuleb nende eluea pikendamiseks tuua hooldusesse vähemalt iga 10 aasta tagant. Mitmete madalama kvaliteediga pulberkustutite perioodiline hooldus saabub juba 5 aasta möödudes, nii nagu vahtkustutite puhul tavaks.

KES SAAB TULEKUSTUTIT KONTROLLIDA JA HOOLDADA?

Kontroll- ja hooldustoiminguid võivad tulekustutitele teostada hoolduskeskused, millel on vastava-sisuline registreering majandustegevuse registris, inspekteerimisasutuse heakskiit ja tunnistus.

Hoiduge juhuslike ja ebausaldusväärsete teenusepakkujate eest, kes vajalikku pädevust ei oma.

Kindla garantiimärgi tagab hoolduskeskuse kuulumine Eesti Tuleohutuspaigaldiste Hooldajate Keskliitu (ETHK).

KUSTUTIKONTROLL
2.99 €
(Norm hind 4.60 €)
-35%

Kontrolli- ja hooldusnõude rikkumise eest on tuleohutuse seaduses ettenähtud maksimaalne karistus 300 trahviühikut, juriidilise isiku puhul 3200 €.

EESTI OHUTUSETTEVÕTE
ANNAME TÖÖD JA MAKSAME MAKSE EESTIS

TAMREX OHUTUSE OÜ Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee **UUS KAUPLUS!**

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35 | TARTU Aardla 114, Ringtee 37a | PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 | RAKVERE Pikk 2 | VILJANDI Riia mnt 42a | JÕHVI Tartu mnt 30 | VÕRU Piiri 2 | VALGA Vabaduse 39 | NARVA Tallinna mnt 19c | HAAPSALU Ehitajate tee 2a | PAIDE Pikk 2 | **JÕGEVA Tallinna mnt 7**

ÄRIPÄEV 10. märts 2015
toimetaja Ave Lepik, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

Investor Toomas:
Soetasin eile 10 000 euro eest börsil kaubeldavat aktsiafondi (ETF), kuna usun, et Euroopa Keskpanga eile alanud programm võib euroala majandusele hoo sisse lükata.

Äripäeva loodud investor Toomas

PANGANDUS

Pane rahatrükk taskuid täitma. Ära unusta kodubörsi

↑ **MIKK TALPSEPP** leiab, et Eesti peaks kiiresti välja töötama strateegilised arengukavad raha kasutamiseks ja ka võlakirjade emiteerimiseks. FOTO: ANDRES HAABU

JUHAN LANG
juhan.lang@aripaev.ee

Eile sai kauaoodatud avapaugu Euroopa Keskpanga (EKP) laiendatud varade ostuprogramm, kus Eesti roll piirdub teiste Euroopa institutsioonide võlakirjade kokkuostmisega. Kui keskpanga valikud on üsna ahtakesed, siis kohaliku väikeinvestori jaoks on maailm endiselt valla ja leidub mitu viisi, kuidas rahatrükk enda taskuid täitma panna.

Esimene võimalus on paigutada oma varanatuke kodubörsile. Kuigi Eesti riigil võlakirjaturg puudub, on siinsedki börsifirmad juba rahatrüki positiivset hingust tunda saanud. Mullu aastaga ligi 8% langenud Tallinna börs võib tänavuse enam kui 14% aktsiaralli eest mitme kohaliku väikeinvestori kinnitusel tänada paljuski just EKP stimuleerimiskava.

Näiteks tunnistas juba aastaid paljude Tallinna börsifirmade aktsionäride ringi kuuluv väikeinvestor Rene Ilves kuu aja eest, et ei imestaks, kui pikalt varjusurmas olnud kodubörs tänavu 50% ülesmäge sööstaks.

Suurimat edu ennustas ta ehituskontsernile Merko Ehitus, kuna tema hinnangul peaks esimeste seas kasu lõikama just kinnisvarasektor – esimesena saavad EKP raha kätte pangad, kes omakorda on varmad kinnisvara tagatisel laenu andma.

> **USAs tähendas rahatrüki algus aktsiaturgude märgatavat tõusu ja usun, et Euroopas läheb samamoodi.**
>
> **väikeinvestor Mikk Talpsepp**

Sarnastel põhjustel naasis jaanuaris Tallinna börsile ka aastaid Äripäeva koostatud Investorite TOPi esiotsas trooninud rootslasest väikeinvestor Stefan Andersson, kes lisaks Merkole panustab ka Tallink Grupi ning Olympic Entertainment Groupi aktsiatele. Aasta varem oli väikeinvestor pea kõik oma Eesti investeeringud maha müünud.

Andersson hindas praegust makrokeskkonda väga meeldivaks ning leidis, et lisaks kõigele muule loob investeeringuteks hea pinnase nafta hinna krahh ning kohalike börsifirmade korralikud dividendid.

Võitjate rivis Saksamaa. Need, kes kodumaiste ettevõtete edusse panustada ei riski, võiksid suuna võtta Saksamaale, mis naudib praegu parimat aasta algust alates 1975. aastast ja on investorite lemmik. LHV fondijuht Mikk Taras toonitas, et ELi kvantitatiivse lõdvendamise programm peaks vähemalt teoreetiliselt töötama läbi mitme kanali.

Esiteks jätab väärtpaberite kokkuostmine tema hinnangul pankadele ja investoritele, kellelt neid ostetakse, rohkem vahendeid suunamaks raha riskantsematesse investeeringutesse. Teiseks saadab Euroopa Keskpank rahapakkumise kasvatamisega tugeva signaali, et deflatsiooni vastu ollakse valmis kogu oma arsenaliga võitlema. Kolmandaks langetab senisest lõdvem rahapoliitika euro valuutakurssi, mis aitab eksportijaid.

Kvantitatiivse lõdvendamise üks kõige olulisemaid otseseid mõjusid on Tarase kinnitusel just valuutakursi odavnemine. "Nõrgemast eurost võidavad enim riigid nagu Saksamaa, kelle ekspordisektor on ka väljapool Euroopat konkurentsivõimeline," leidis ta. "Omaette on muidugi küsimus, kui palju Saksamaa eksport täna rahapoliitilist tuge vajab, kuna ekspordimahud on juba rekordiliste tasemete juures."

Taras toonitas, et praeguse kvantitatiivse lõdvendamise peamine risk on selles, et see ei pruugi teha midagi nõudluse parandamiseks Euroopa Liidus – üha madalamad intressimäärad lubavad küll ettevõtetel laenata nullilähedaste intressimääradega, kuid väga raske on hinnata, kui palju ja kas üldse täiendav rahatrükk nõudlust laenude järele suurendab.

Odavama euro valguses soovitaski Taras investoritel kiigata eksportivate Saksa tööstuste suunas. Näiteks tõi ta viimastel kuudel äkiliselt tõusnud autotöösturite Daimleri, Volkswageni ja BMW aktsiad. "Tugevama dollari taustal on huvitavad ka Euroopa ravimitööstused, kes saavad sektorite lõikes enim tulusid USAst," märkis ta.

Saksamaa usku on ka väikeinvestor Mikk Talpsepp, kelle sõnul pikendab stiimul aega, mil tasub turgudele investeerida, ning rahatrükk võtab ka globaalselt riske mõneks ajaks vähemaks. "Tean, et on investoreid, kes on rahatrüki tõttu suurendanud investeeringuid Euroopa aktsiatesse, mis võibki olla õige lahendus mõneks ajaks," selgitas ta. "USAs tähendas rahatrüki algus aktsiaturgude märgatavat tõusu ja usun, et Euroopas läheb samamoodi."

Arukas rahulikult oodata. Väiksema riskitasemega instrumentidest soovitas Talpsepp Euroopa aktsiatele panustamiseks USA dollaripõhist ETFi iShares Europe (IEV) ja Saksa aktsiate ostmiseks näiteks iShares MCSI Germany (EWG), mille haldustasud on vastavalt 0,60% ja 0,48%. "Pikas perioodis on kindel, et raha on halvim varaklass, kuid rahatrüki pärast ülevõimendama kindlasti ei peaks," toonitas ta.

Martin Hendre Danske Capitalist leidis, et kuna praegu on pea kõik Euroopa börsid märkimisväärselt tõusnud, siis rahatrüki efekt juba suuresti kajastub hindades. "Praegust seisu vaadates näib mõistlik rahulikult oodata, kuni turud on läbinud mingigi hinnakorrektsiooni," soovitas ta. "Kui sektoritest rääkida, siis otseselt mõjutab stiimul panku, seega kel on soovi rohkem riske võtta, võib kaaluda Euroopa pangandussektori indekseid järgivaid ETFe."

Neil, kes Eesti, Saksamaa või euroala ettevõtetele panustada ei söanda, on veel üks võimalus QEst kasu lõigata. Nimelt näitas USA kvantitatiivse lõdvendamise kogemus, et programmi esimestel aastatel lõikasid kasu ka väärismetallid eesotsas kulla ja hõbedaga, mida investorid kasutasid turvasadamana.

Loe ka lk 20.

15%

on aasta algusest kerkinud Stoxx 600 indeks. Ralli algas kohe, kui Euroopa Keskpanga juht Mario Draghi tugiostud välja hõikas. Loe lähemalt lk 20, miks investor Toomas otsustas eile sellesse indeksisse investeerida.

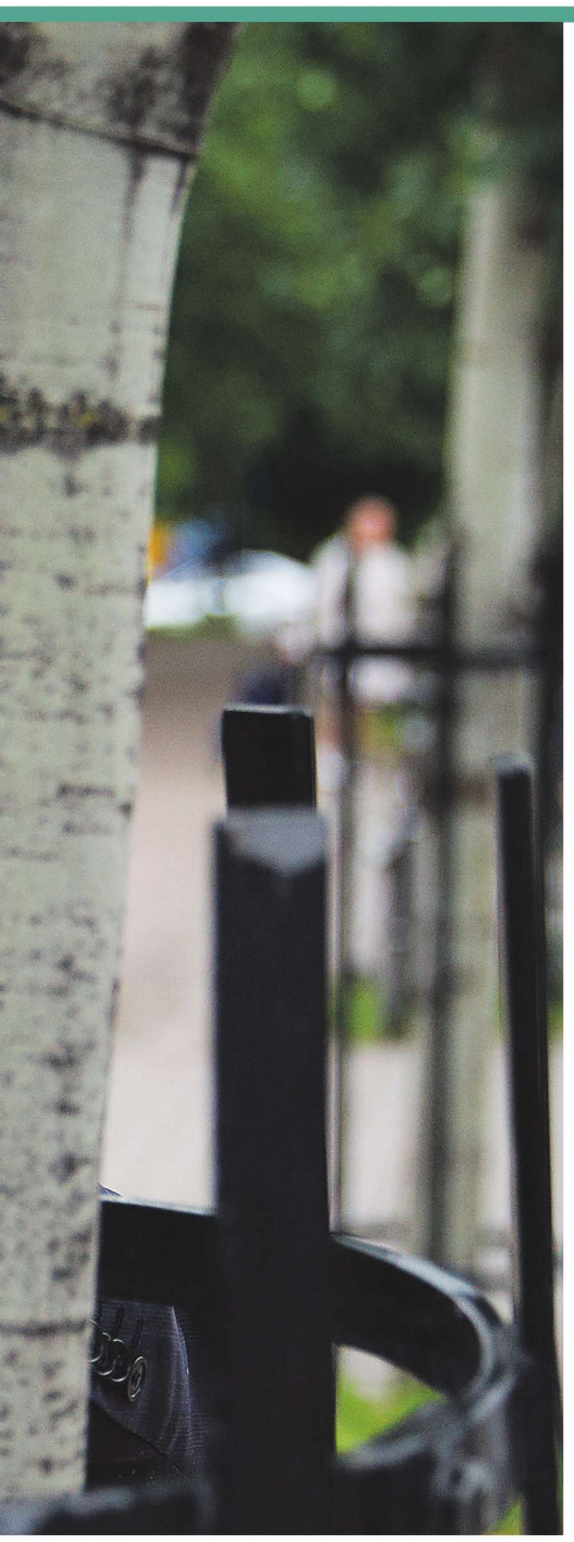

Hind

Draghi poliitika kergitas Tallinna ja Frankfurdi börsi

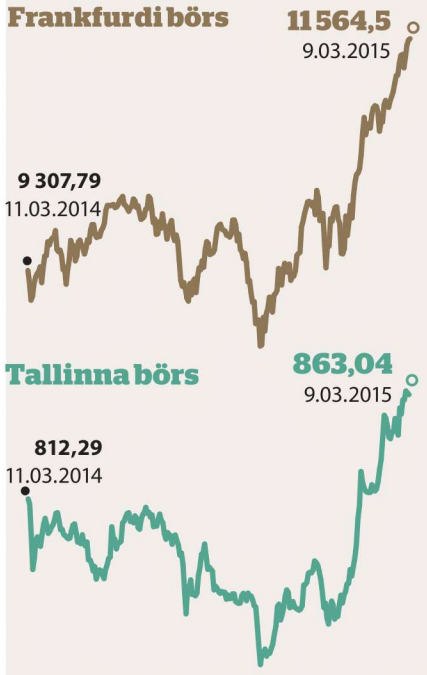

ALLIKAS: BLOOMBERG

Taust

Euroala keskpangad alustasid võlakirjaoste

Eilsest käivitus Euroopa Keskpanga võlakirjade tugiostuprogramm ning agentuuri Bloomberg allikate andmeil on eurosüsteemi keskpangad ostnud Saksamaa, Itaalia, Belgia ja Prantsusmaa valitsuse võlakirju.
Eile ostis esimese võlakirja ka Eesti Pank. Võlakirjade hinnad kerkisid. Saksamaa 10aastase tähtajaga võlakirja tootlus alanes hommikul 5 baaspunkti võrra, 0,35 protsendile, lähenedes 26. veebruaril löödud rekordile 0,283% tasemel. Itaalia 10aastase tähtajaga võlakirja tootlus alanes 3 baaspunkti, 1,29%-le, vahendas Bloomberg.

Kommentaar

Rahatrükk lükkab probleeme edasi

MIKK TALPSEPP
väikeinvestor

Arvan, et Euroopa kvantitatiivne lõdvendamine ei lahendada probleeme, küll aga lükkab neid edasi. Euroopa Keskpanga poliitikast võib välja lugeda, et kui rahatrükk ei ole piisav saavutamaks eesmärgiline eurotsooni inflatsioon 2%, siis võidakse rahatrükki veelgi pikendada. Suurim risk on see, et ravi ei avalda soovitud mõju, kuid see on ülimalt ebatõenäoline. Teine risk on see, et raharinglus kiireneb, majandus pöördub kasvule, kuid see viib ülekuumenemisele, sest teatud riigid ei saa ikka eelarvet tasakaalu ja hiljem võivad lisanduda ka erasektorist tulenevad probleemid.

Praegu on rahatrükk Euroopas mõistlik, kuid kahju on sellest, et Eesti ei ole töötanud välja mõistlikku plaani, kuidas panna rahatrükk tööle Eesti majanduse ja inimeste jaoks. Euroopa kõige eeskujulikumale õpilasele, Eestile, tehakse veidike liiga. Oluline oleks sellest kiiresti õppida ja töötada välja strateegilised arengukavad raha kasutamiseks ja ka võlakirjade emiteerimiseks. 4aastane puhta n-ö südametunnistusega ja ilma võlata eurotsooni liige Eesti peaks kiiresti suurte poiste mängud selgeks õppima.

Tasub teada

Kes võidavad Euroopa Keskpanga stiimulist enim?

USA investeerimispanga Goldman Sachsi ostunimekiri:

Altice SA
Anheuser-Busch InBev NV
Anima Holding SpA
Atlantia SpA
Azimut Holding SpA
BAE Systems PLC
BBVA SA
Beni Stabili SpA
BHP Billiton PLC
Burberry Group PLC
Christian Dior SA
Daimler AG
Eiffage SA
Enagas SA
Erste Group Bank AG
Hera SpA
Icade SA
Intercontinental Hotels Group PLC
Intesa Sanpaolo SpA
Mediaset SpA
Norsk Hydro ASA
Philips Eltn.Koninklijke NV
Prudential PLC
Salvatore Ferragamo SpA
Sodexo SA
St. James's Place PLC
Yoox SpA

ALLIKAS: WALL STREET JOURNAL

ENTSIK | PARTNERS

Advokaadibüroo ENTSIK & PARTNERID on asutatud 2004. aastal. Nõustame nii kohalikke kui rahvusvahelisi kliente kõikides olulisemates õigusvaldkondades. Eriti rikkalikud kogemused on meie advokaatidel äri- ja majandusõiguses, kinnisvaraõiguses, ehitusõiguses, riigihangetes ja vaidluste lahendamises.

Seoses büroo laienemisega kutsume endaga liituma

ADVOKAATI / JURISTI
spetsialiseerumisega riigihangetele

Nõuded kandidaadile:
- juriidiline kõrgharidus (magister või sellega võrdsustatud kraad)
- Advokatuuri liige või kindel tahe sinna astuda
- vähemalt 3 aastane erialane töökogemus
- hea inglise keele oskus kõnes-kirjas
- sügav huvi ehitusõiguse ja riigihangete vastu

Kasuks tulevad:
- tugev kohtukogemus
- vene keele oskus

Omalt poolt pakume:
- konkurentsivõimelist töötasu
- häid arenguvõimalusi ja rutiinivaba tööd
- sõbralikku ja ambitsioonikat kollektiivi
- moodsat töökeskkonda linnasüdames

Kandideerimiseks saada palun oma CV hiljemalt **27. märtsiks 2015**
e-postile: marko.mehilane@entsik.ee

Advokaadibüroo Entsik & Partnerid
asub Tallinnas, Kreutzwaldi tn 3

www.entsik.ee

10 aastat klientide usaldust

VKG
VKG TRANSPORT

VIRU KEEMIA GRUPP AS on 2000 töötajaga kümnest tütarettevõttest koosnev kontsern Ida-Virumaal. Grupp on Eesti suurim keemiatööstusettevõte, mille 2014.aasta käive oli ligikaudu 195 miljonit eurot.

VKG TRANSPORT AS on kontserni kuuluv transpordiettevõte, mis korraldab nii rahvusvahelisi kui riigisiseseid kaubavedusid autotranspordiga sh ADR veoseid ja osutab kaubavedude espediitorteenuseid raudteel. Ettevõte omab keskkonna- ja kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaate ISO 14001:2004 ja ISO 9001:2000 ning töötervishoiu ja ohutuse sertifikaati OHSAS 18001.

VKG Transport AS nõukogu kuulutab välja konkursi

JUHATUSE LIIKME ametikohale.

Juhatuse liikme ülesandeks on ettevõtte tegevuse igapäevane tulemuslik juhtimine ja arengu strateegiline planeerimine.

Sobival kandidaadil on:
- kõrgharidus
- vähemalt 3-aastane töökogemus organisatsiooni või struktuuriüksuse juhtimisel
- väga head teadmised transpordivaldkonnast
- eesti keele oskus kõrgtasemel ja hea vene keele oskus

Pakume:
- vastutusele ja oskustele vastavat tasu
- võimalust kasutada ametikorterit
- kontsernipoolset tuge asjaliku meeskonnaga

Elulookirjeldust (CV) ootame **hiljemalt 22. märtsiks** e-posti aadressile personal@vkg.ee koos märgusõnaga „**JUHATUSE LIIGE**".

Lisainfo telefonil 5201081 ning e-posti aadressil **tea.allikmae@vkg.ee** (Tea Allikmäe)

Vaata kontserni tutvustavat filmi siit: **www.vkg.ee/est/videogalerii**

10. märts 2015 ÄRIPÄEV
toimetaja Ave Lepik, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

TEHING

Norrakad kasvatasid osalust.

Suuraktsionär kasutas eelisostuõigust

VIRGE HAAVASALU
virge.haavasalu@aripaev.ee

Euroopa Arengu- ja Rekonstruktsioonipank müüs 11% osaluse taastuvenergia ettevõttes Nelja Energia, mille omanike hulka kuulub hulk tuntud Eesti ärimehi. Osaluse ostis eelisostuõigusega senine suurim aktsionär, Norra energiafirma Vardar Eurus. Lisaks ostsid norrakad väikeaktsionäride osalust 6% ulatuses.

Müüdavast osalusest olid huvitatud ka infrastruktuuri- ja pensionifondid, ütles Nelja Energia juhatuse liige ja üks väikeaktsionäre Kalle Kiigske.

Pank: missioon sai täidetud. EBRD energiaettevõtete üksuse direktor Nandita Parshad ütles, et kui nad 2009. aastal Nelja Energia eelkäija omakapitali investeerisid, oli eesmärk aidata kaasa 15 tuulepargi rajamisele Balti riikides. "Nüüdseks on kõik 15 tuulepargi töös ning need toodavad rohelist energiat. Saame öelda, et oleme oma missiooni täitnud ning aeg on investeeringust väljuda," ütles Parshad.

Kiigske kinnitas, et investeerimispank on toetanud Nelja Energia laienemist Leetu ja liidripositsiooni säilitamist Eesti tuuleenergias. "Seega on meie koostöö olnud tulemuslik," lausus ta. Kiigske lisas, et Nelja Energia jätkab senises tegevusvaldkonnas, ent kaalub lisaks tuuleenergiale ka teiste taastuvenergialiikide kasutuselevõttu.

Plaanis suured investeeringud. Kiigske ütles, et Nelja Energia kapitalivajadus investeeringuteks on suur. "Oleme investeerinud juba 400 miljonit eurot ja järgmiseks aasta lõpus investeerime 500 miljonit eurot." See on tema sõnul ka põhjus, miks Nelja Energia väikeaktsionärid ei oleks saanud panga osalust omandada.

Kiigske sõnul huvitusid EBRD osalusest ka infrastruktuuri- ja pensionifondid, aga senine suuromanik, valdavalt hüdroenergiat tootev Norra munitsipaalettevõte Vardar Eurus kasutas eelisostuõigust.

"Kui vaadata suurusjärke, siis oleme kasvanud korralikult ja võrreldes Euroopa sarnaste mängijatega oleme ikka eesotsas," välistas ta veelkord väikeaktsionäride ostuvõimaluse.

Tehingu hinda Kiigske öelda ei saanud, samuti seda, kas EBRD-le oli äri kasumlik või mitte. "EBRD eesmärk ei ole kasum, nende roll on muu. Olid rasked ajad, kui oli finantskriis, pigem oli roll tulla sel hetkel mängu," selgitas ta.

Mida omanike muutus ettevõttele tähendab? "Mitte midagi," kostis Kiigske. "Jätkame samas struktuuris, tegevus jääb samaks. Haldame varasid Eestis, Lätis ja Leedus."

Kui varem on olnud juttu börsile minekust, siis sel korral börs kõne alla ei tulnud. "Me ei näe praegu suurt kasvu. Kui börsile minna, peaks olema selge kasvuplaan, ehk kuhu me kaasatava kapitali investeeriks. Siin on võimalused piiratud. Eesti on oma eesmärgid täitnud, ka Leedu liigub korralikus tempos," täpsustas ta.

Suurimaks riskiks äris peab Kiigske poliitikat. "Investeeringute kliima on äärmiselt oluline. Praegu kõigub omakapitalitootlus 7–8% vahel. Iga väike muudatus teeb selle keerukaks. Muud riskid on maandatavad," ütles ta.

Pane tähele
Nelja Energia omanikud pärast tehingut

Vardar Eurus AS	**77,17%**
Ivard OÜ (omanik Peeter Mänd)	5,21%
AS Vestman Energia (Aivar ja Merit Berzin)	4,21%
JMB Investeeringute OÜ (Jüri Mõis)	4%
HTB Investeeringute AS (Hannes Tamjärv)	2,43%
OÜ Atradius (Kalle Kiigske)	2,3%
OÜ Solarcom (Martin Kruus)	2,3%
ASI OÜ (Ahti Heinla, Jaan Tallinn, Priit Kasesalu, Toivo Annus)	1,42%
OÜ Greatway (Arti Arakas)	0,53%
OÜ United Partners Investments (Tarmo Rooteman, Mart Tooming)	0,27%
OÜ Kakssada kakskümmend volti (Raivo Hein)	0,15%

ALLIKAS: NELJA ENERGIA

6%
vähenes Nelja Energias väikeinvestorite osa, kellest enamik on Eesti tuntud ettevõtjad.

Isikud, kes ei täida kohustusi nõuetekohaselt:

Võlgniku nimi	Seotud isikud
Aiaguru OÜ	Margus Birnbaum
Altenberg-Reval AS	Claes Magnus Åkerborg
AMKO Invest OÜ	Mikhail Kravchenko, Aleksei Dragunov
ATP Terminal OÜ	Peeter Laht
B.W.T King AS (www.walking.ee)	Ain Võlli, Liis Võlli
DIGIBOX OÜ (www.digibox.ee)	Kalev Päll, Vahur Untera
Digitoimisto Yritysreaktori OÜ	Tommy Olavi Koski
Ecopress Group OÜ	Aleksandr Polupan
EGeen AS (www.egeen.ee)	Rauno Oja
Elysium OÜ (www.elysium.ee)	Henri Kruusel
Erilogistika OÜ	Rein Roosmaa
Erimark OÜ	Eduard Tšuiko
Estonian Firewood OÜ	Kuuno Anijärv
HayLane Grupp OÜ	Marek Heinjärv
Ilus Elamus OÜ	Alo Toom, Moonika Ein
Jev Project OÜ	Jevgeni Andronov
K-ESTEK OÜ	Kalvar Kaseleht
Kodukate OÜ (www.kodukate.ee)	Kristjan Talviste
Korbi MMA OÜ	Anti Mõttus
LOGMANS GRUPP OÜ	Marko Valdmets
Megaris OÜ	Urmas Mägi
Preste Grupp OÜ	Imre Lossmann
Revalia Impex OÜ	Andres Turro, Tarvo Ottmaa
RevalMed Trading OÜ	Gabor Kothenc, Vera Erdösi, Zoltan Antal
Skytan & Hencus OÜ	Rauno Simson
Slide OÜ	Laur Põldar
Sound Group OÜ	Ülari Toots

Koondame nõudeid Walking kingakauplusi ja veebipoodi pidava B.W.T King AS (reg. kood 10183504) vastu

INKASSO / VÕLAREGISTER / NÕUETE OST / MEELDETULETUSKESKUS / ÕIGUSBÜROO / SÜVAMENETLUS

Julianus Inkasso OÜ • www.julianus.ee
Telefon +372 681 4400 • E-mail: inkasso@julianus.ee • A.Weizenbergi 20, 10150 Tallinn

julianus INKASSO

Bigbank teenis mullu 12,7 miljonit eurot kasumit

Bigbank teenis mullu 12,7 miljonit eurot kasumit ehk 17,4% rohkem kui eelnenud aastal.

Kontserni varade maht ulatus aasta lõpus 324,8 miljoni euroni, kasvades aastaga 12,8 miljoni euro võrra. Laenuportfell kasvas 23 miljoni võrra, 281 miljonilt eurolt 304 miljonile.

"Kasvatasime laenuportfelli, mistõttu kasvas ka intressitulu," ütles panga juhatuse esimees Kaido Saar. Tema sõnul ulatus intressitulu ligi 60 miljoni euroni, mis teeb 11,8% kasvu. Intressikulud aga vähenesid 4,9% võrra.

304
MILJONILE eurole kasvas Bigbanki laenuportfell, panga juhatuse esimees Kaido Saare sõnul kasvas tänu sellele intressitulu. FOTO: ANDRAS KRALLA

Kontserni 2014. aasta kasum enne allahindlusi oli 37,3 miljonit eurot, mis suurenes võrreldes 2013. aastaga 6,9 miljoni euro võrra. Tähtajalisi hoiuseid oli pangas aasta lõpu seisuga 239 miljoni euro väärtuses.

ÄRIPÄEV.EE

Mis on mis

Nelja Energia
Põhineb Põhjamaade ja Eesti kapitalil.
Tegeleb tuuleenergia tootmise ja tuuleparkide arendamisega, on Baltimaade suurim tootja koguvõimsusega 223 MW.
Investeerinud 400 miljonit eurot.
Omab Eestis kaht biogaasijaama.

Vardar Eurus
Norra ettevõte, kuulub 90% ulatuses Norra energiakontsernile Vardar AS ja 10% ulatuses Põhjamaade keskkonnainvesteeringute fondile NEFCO.

Euroopa Arengu- ja Rekonstruktsioonipank
Rahvusvaheline finantsinstitutsioon, mis kuulub 64 riigile ja kahele valitsustevahelisele institutsioonile (Euroopa Liit ja Euroopa Investeerimispank).
Toetab projekte enam kui 30 riigis, alates Ida-Euroopast Kesk-Aasia ja Vahemere lõuna- ja idapiirkonnani.
Investeerib peamiselt erasektori ettevõtetesse, kelle vajadustele kohalik turg veel täielikult ei vasta. Soodustab ettevõtlust ja üleminekut vabale ja demokraatlikule turumajandusele.

Oleme korralikult kasvanud ja võrreldes Euroopa sarnaste mängijatega ikka eesotsas.

Nelja Energia juhatuse liige ja üks väikeaktsionär Kalle Kiigske.
FOTO: JAANIKA VIDER

Jüri Mõis: see on minu teine *happy end*

Vardar Euruse osaluse suurenemine valmistas rõõmu väikeaktsionär Jüri Mõisale, kes nimetas seda enda teiseks *happy end*'iks.

"See on minu teine *happy end*. Esimene oli Hansapank," vastas JMB Investeeringute kaudu Nelja Energia 4% osaluse omanik Mõis küsimusele, mida muudatus ettevõttele tähendab.

Senise suuromaniku osaluse suurendamine pärast finantsinvestori lahkumist on Mõisa sõnul igal juhul eelistatum variant, kui leida uus investor. "Arengupank on finantsinvestor ja Vardar Eurus strateegiline investor. See on palju parem olukord, kuna strateegilisel investoril on suurem huvi asja arendada."

Mõis ei nõustunud, et väikeaktsionäride osaluse vähendamine tähendab, et väikeaktsionärid ei näe ettevõttes potentsiaali. Mõis ütles, et vähendas ise osalust vaid matemaatilise osa ega taha teiste aktsionäride otsuseid kommenteerida. Ta sõnas vaid, et suurim põhjus on nende enda ettevõtte likviidsuse juhtimine. "Või teine variant – riski juhtimine, sest liiga suur osa nende aktivatest oli Nelja Energia all."

Mõis ootab ettevõttelt meretuulikute ehitamist. "Et Eesti jõuaks nii kaugele, et tohib merre tuulikuid ehitada. Kõik Euroopa mered on neid täis, aga Eestimaal ei tohi. Nüüd tulid uued seadusandjad, ehk jõuab."

↑ **ETTEVÕTLUSMINISTER Anne Sulling.** FOTO: MEELI KÜTTIM

Ettevõtte starditoetus kasvab kordades

Alustava ettevõtte starditoetus kasvab seniselt 5000 eurolt 15 000 eurole, teatas majandusministeerium.

Seni oli alustaval ettevõtjal võimalik starditoetusele lisaks taotleda kasvutoetust, nüüd on need koondatud üheks toetuseks.

Määruse allkirjastas väliskaubandus- ja ettevõtlusminister Anne Sulling. Tema sõnul on eesmärk aidata ettevõtted tasemele, kust nad on võimelised ise edasi liikuma. "Starditoetuse saamisele on seatud selged kriteeriumid, milleni ettevõte peab kolme aastaga jõudma. Toetusega kohustub ettevõte looma töökohti ja jõudma müügitulu selge kasvuni," märkis Sulling.

Toetust saanud ettevõtja peab palkama vähemalt kaheks aastaks kaks töötajat, kelle bruto-kuupalk on vähemalt võrdne statistikaameti avaldatud mediaanpalgaga. Samuti peab ettevõte näitama pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu kahel järjestikusel majandusaastal vähemalt 20% müügitulu kasvu – kolmanda majandusaasta lõpuks oodatakse vähemalt 80 000 euro suurust müügitulu.

Nüüd tohib starditoetust kasutada ka palgakulu kompenseerimiseks kuni 50% ulatuses toetusest. Senisest rohkem pööratakse tähelepanu ka ettevõtete sisulisele nõustamisele.

ÄRIPÄEV.EE

Kõnelused: riigikaitse kolm tähtsamat punkti

ELIISA MATSALU
eliisa.matsalu@aripaev.ee

Koalitsioonileibirääkimistel pandi eile paika julgeoleku kolm lähtepunkti. "Suuremad erimeelsused on veel ees," ütles Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees Sven Mikser.

Neli erakonda jõudsid järeldusteni, et uus valitsusliit peab riigikaitsekulutustele tagama vähemalt 2% SKTst. Samuti otsustati, et peab tegema kõik võimaliku selleks, et liitlaste kohalolek Eestis jätkuks ja suureneks. Kolmanda punktina jõuti kokkuleppele, et muutunud julgeolekuolukorras peab valitsus uuendama keskseid julgeoleku alusdokumente ja rakendama laiapinnalise riigikaitse arengukava.

Peaminister Taavi Rõivas ütles, et Vabaerakond nõudis oma programmis kaitsekulutustele vähemalt 3% SKTst, aga erakonnad olid eile ühel meelel, et 2% on minimaalne, mis kulutuste alla pannakse. Kui olukord nõuab, ollakse valmis summasid suurendama. "Juba sel ja eelmisel aastal on tegelikult riigikaitsele kulutatud rohkem kui 2%," ütles Rõivas.

Kõnelused võivad venida. Mikser märkis, et 20 osavõtjaga arutelud on keerulised, ent julgeolek pole teema, millega erakonnad tülli läheksid. "Loodetavasti ei lähe üldse, aga eks meil ole erimeelsusi teemades, mis tulevad lauale järgnevatel päevadel."

Järgmisena arutavad erakonnad näiteks majanduskasvu, sotsiaalprobleemide, regionaalse mahajäämuse ja riigireformi vajalikkuse üle.

AHK Deutsch-Baltische Handelskammer in Estland, Lettland, Litauen
Saksa-Balti Kaubanduskoda Eestis, Lätis, Leedus

SAKSA MAJANDUSE AUHIND EESTIS
PREIS DER DEUTSCHEN WIRTSCHAFT IN ESTLAND

Kutsume osalema konkursil
"SAKSA MAJANDUSE AUHIND EESTIS 2015".
Saksa-Balti Kaubanduskoda Eestis, Lätis, Leedus (AHK) annab viiendat korda välja auhinna Eestis tegutsevale väikese või keskmise suurusega ettevõttele. Käesoleval aastal on konkursi eesmärgiks tunnustada firmasid, kel on olnud ettevõtlikkust ja visadust uutele turgudele minekul.
Sellest lähtuvalt on konkursi teema
„EDU UUTELT TURGUDELT"
Auhinnaks on rahaline preemia suuruses **5000€.**
Saksa majanduse auhinna patroon on Saksamaa Liitvabariigi suursaadik Eestis.
Kandideerimiseks vajalikud tingimused, ankeedi ja info leiate
Saksa-Balti Kaubanduskoja kodulehelt
www.ahk-balt.org
Konkursi finaliste tutvustatakse Eesti Ekspressi erilehes.
Kandideerimise lõpptähtaeg: 17. märts 2015

Lisainfo: Saksa-Balti Kaubanduskoda Eestis, Lätis, Leedus (AHK)
Kontakt: Airi Uuna, tel 6276 940
airi.uuna@ahk-balt.org

Peasponsorid: ERGO, BOSCH Invented for life, Buderus, JUNKERS
Sponsorid: bnt Rechtsanwälte, A3 TRIPLE A, DANPOWER ENERGIE FÜR MORGEN, Rödl & Partner, saksa automaatika, SIEMENS
Partnerid: MERINVEST, MÖHRING GROUP, Oiltanking, BALTI SPOON OÜ, arvato BERTELSMANN, ADDINOL
Meediapartner: EESTI EKSPRESS

Gaselli Kongress

Äripäev tänab Gaselli Kongressi

osalejaid – 386 toredat inimest

esinejaid – Siim Kallast, Jakob Saksa, Rolf Relanderit, Alexander Tsikhilovit, Kelly Sildaru, Evald Roomat, Rainer Nõlvakut ja Ain Hanschmidti

toetajaid – LHVd, Ülemiste Cityt, Technopolis Ülemistet, Ida-Tallinna Keskhaiglat, Performiat, Eesti Ettevõtluskooli Mainor, Møller Autot, Balbiinot ja Avisioni

Kõik, mida saad edasi lükata, tee ära!
Gaselli mõttetera

Kohtumiseni järgmisel aastal!

↑ **LAHINGUTEGEVUSE** vahepeal leiavad venemeelsed separatistid aega malemänguks. Pea aasta eest alanud konflikt Ukrainas on põhjustanud enam kui 6000 inimese surma.

FOTO: AP

Ä Indeks

Tänavu on Vene börsiindeks Micex rallinud juba 23,8%

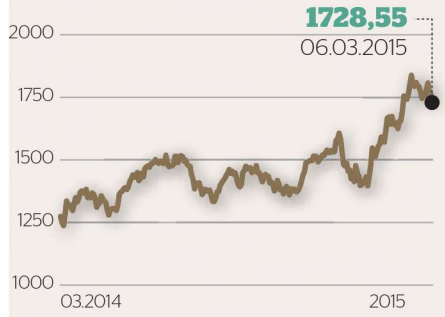

ALLIKAS: BLOOMBERG

RAHAPOLIITIKA

Venemaa finantsturud. Tõus või langus?

MAIT KRAUN
kaasautor

Eelmisest aastast peale, mil Krimm annekteeriti, on Venemaa finantsturud käinud käsikäes konflikti arengutega üles-alla. Arusaadavalt on kukkumised olnud ilmekamad kui tõusud. Viimase paari kuu tõus on olnud aga muljetavaldav.

Rubla kallinemine jaanuari lõpust 12% ja tõus finantsturgudel on pannud investoreid ja analüütikuid pead murdma, kas Venemaa turgudelt saadavad varad on odavad või kallid.

Bloomberg on välja toonud mõlema võimaluse kohta kolm argumenti.

Miks turg võiks tõusma hakata?

Atraktiivsed intressimäärad. Venemaa kaheaastaste võlakirjade tootlus küündib 13,7 protsendini, mis on Bloombergi jälgitud 45 riigi seas kõige kõrgem. Rubla näitab stabiliseerumise märke ja see annab võimaluse investoritele panna oma raha just võlakirjadesse ning teenida ülemäära kõrgete intressimäärade pealt tulu.

> **Kui vaadata intressimäärasid mujal maailmas, siis nii ahvatlevaid numbreid ei leia kuskilt.**
>
> **investeerimisfirma R-Squared Macro investeeringute juht Ankur Patel**

"On õige aeg hakata otsima alahinnatud varasid," ütles investeerimisfirma R-Squared Macro investeeringute juht Ankur Patel. "Kui vaadata intressimäärasid mujal maailmas, siis nii ahvatlevaid numbreid ei leia kuskilt."

Väike võlg ja palju reserve. Venemaa valitsuse riigivõlg ulatub umbes 16 protsendini SKPst. Rahvusvahelise Valuutafondi jälgitavate riikide seas ollakse sellega neljandal kohal. Kuigi reservide maht on jõudnud kaheksa aasta madalaima tasemeni, katavad need kaheks aastaks ära terve valitsussektori kulutused. Kokku on Venemaal reserve 365 miljardit dollarit.

"Venemaa põhinäitajad on tugevad. Neil on palju reserve ning madal võlatase SKPst," ütles KBC Asset Managementi varahaldur Bob Maes.

Madalad kasumi ja hinna suhted. Ajalooliselt on Venemaa aktsiad praegu väga madalad ning näiteks Micexi indeksi järgneva 12 kuu kasumi ja hinna suhe on 5,9. Arenevate turgude keskmisest on see 51 protsenti madalamal, näitavad Bloombergi kogutud andmed.

"Kasumi ja hinna suhted on väga madalale langenud ja viimase 15 aasta jooksul pole väga tihti selliseid tasemeid nähtud," ütles Ankur Patel.

Miks turg võiks langema hakata?

Majanduslangus. Ukraina sõjaline konflikt, nafta hinna kukkumine ja rahvusvahelised sanktsioonid on surunud Venemaa majanduslanguse äärele. Bloombergi küsitletud analüütikud ja majandusteadlased prognoosivad, et Venemaa majandus langeb sellel aastal 4%. Reitinguagentuurid Moody's ja Fitch on üksteise võidu viimase poole aasta jooksul Venemaa reitingut alandanud.

Investeerimispanga Morgan Stanley sõnul saab tõus Venemaa turgudel otsa, sest majandus langeb ning keskpank on sunnitud intressimäärasid langetama.

Valuuta suur kõikumine. Rubla on osa oma kaotusi tagasi teinud, aga kõikumised on jätkuvalt järsud ja suured, mis tähendab, et kohalikesse varadesse investeerimine on riskantne. Kolmeaastane oodatav volatiilsus, mis iseloomustab valuutakõikumiste ootusi, on tõusnud 12 protsendilt 30 protsentile.

"Ainult majanduse põhinäitajatele tuginedes võivad varad tõesti atraktiivsed olla," ütles Alliance Bernstein Holding LP varahaldur Paul Denoon. "Poliitiline risk on jätkuvalt kõrge. See muudab investeerimise ebakindlamaks."

Geopoliitilised riskid. Eelmisel kuul sõlmitud relvarahu on konflikti ägenemise ära hoidnud ning mõlemad osapooled on saanud ajapikendust. ÜRO andmetel on seni konfliktis hukkunud üle 6000 inimese.

Vaatamata relvarahule on USA Venemaa vastu kehtestatud sanktsioone pikendanud ühe aasta võrra.

Kapitali on vähe, sest kohalikud ettevõtted ja majapidamised on ebakindla olukorra tõttu raha välismaale viinud. Eelmisel aastal viidi riigist välja rekordilised 152 miljardit dollarit. Moody'se hinnangul suureneb summa kahe aasta lõikes 400 miljardi dollarini.

OK INCURE

OK Incure OÜ, Mustamäe tee 16, 10617 Tallinn
telefon +372 675 5820, faks +372 675 5899
*e-post **mail@okincure.ee, www.okincure.ee***

NB! Maksekohustusi ei täida nõuetekohaselt:

3KGroup OÜ	10201874	Toomas Kadarpik, Rolf Niclas Berg
Aarius Projekt OÜ	11359885	Edik Jakimovits, Tõnu Pippar
Actual Group OÜ	10647286	Nikolai Narsutdinov
AD Perona OÜ	12699206	Ivo Koosel
Altenberg-Reval AS	10205654	Claes Magnus Åkerborg
BBP KAUBANDUS GRUPP OÜ	11907298	Olegs Baikovs, Aleksandr Bagrov, Ljubov Palasina
Dmanagement OÜ	12609404	Mikael Vilhelm Daniel Sibakov
Ecoheat OÜ	11458363	Dmitri Nipadistov, Dmitri Palgi, Aleksei Bagel
File-Est OÜ	10743937	Priit Siimpoeg
Geneja Grupp OÜ	11554693	Olga Boitsova
GLOBALCAPITAL OÜ	11251610	Vladimirs Bugrejevs
Graverde VO OÜ	12027234	Valeri Opermann
Hammad Franko OÜ	11417341	Mahmoud Abd El Rahman Hammad
Henniger Ehitus OÜ	11145351	Carl Terras
Ilus Elamus OÜ	12412788	Alo Toom, Moonika Ein
Kaks Ühes OÜ	12491658	Lauri Laubre
Lindarv OÜ	10782972	Larisa Lindarv
Lõunapiim OÜ	10004016	Meelis Mõttus, Kaupo Mõttus
MG Klaas OÜ	12139051	Sergei Makurin
Novatrade OÜ	12172752	Matthias Kühn
Nurmak OÜ	11453199	Ake Andressoo
Panama Burger OÜ	12643714	Eliise Nõmm
PJV Hooldusravi SA	90007365	Lee Padrik (juhatuse liige kuni 5.03.15 Anders
Pro Transport OÜ	11077081	Lauri Saks, Urmas Saks
Puhastusmeistrid.ee OÜ	12578885	Kristiina Mariann Hansen, Raigo Hansen
Päikseline Maailm OÜ	10349596	Igor Preitlov, Elena Preytlova
Reedoff OÜ	12148392	Tessa Kütimets
Seigo Grupp OÜ	10449480	Eduard Tomson, Jelena Tomson
Serkruq OÜ	11349680	Sergei Kruglov
Tiffer Auto OÜ	10254500	Marko Ojaste
TK Element OÜ	12426555	Toomas Keskla
Waukeen Kuld OÜ	12445836	Vladimir Petrov
Wirbelsturm OÜ	12618099	Jari Juhani Sillantie

Ettevõtlusvaldkonna kasum kasvas viiendat aastat

Esialgsetel andmetel oli mullu ettevõtlusvaldkonna kogukasum 3,3 miljardit eurot, mis oli 3% suurem kui aasta varem, teatas statistikaamet. Ettevõtlussektori kogukasum kasvas viiendat aastat järjest.

Võrreldes 2013. aastaga suurenes kogukasum enamikul tegevusaladel. Suurima panuse sektori kogukasumi juurdekasvu andsid veonduse ja laonduse ning info- ja sideettevõtted.

Ehitus pidurdas. Valdkonna kasumi kasvu pidurdasid enim ehitus ja hulgikaubandus. Kogukasumis suurima osatähtsusega töötleva tööstuse kasum suurenes 2013. aastaga võrreldes 1%, mõjutatuna põhiliselt ekspordile suunatud elektroonika ning kütteõlide tööstuse kasumite vähenemisest.

Ä Võrdlus

Kogukasum viis aastat tõusuteel

Ettevõtlussektori kogukasum, tuhandetes eurodes

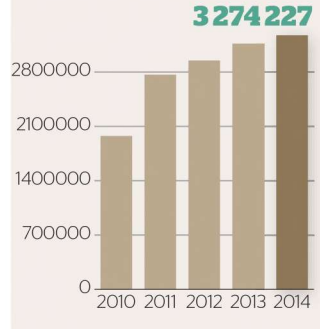

ALLIKAS: STATISTIKAAMET

Ettevõtted müüsid 2014. aastal kaupu ja teenuseid 50,3 miljardi euro eest ehk sama palju kui aasta varem. Kogu ettevõtluse müügitulus kõige suuremat osatähtsust omavate kaubandusettevõtete müügitulu vähenes 1%, mõjutatuna põhiliselt müügitulu vähenemisest hulgikaubanduses. Samas jaekaubanduses müügitulu kasv jätkus. Töötleva tööstuse ettevõtete müügitulu suurenes 4%.

Ka ettevõtete kulud jäid 2013. aastaga võrreldes samale tasemele, samas tööjõukulud suurenesid 8%. Tööga hõivatud isikute ja töötatud tundide arv suurenes vastavalt 3% ja 5%. Tööviljakus ettevõtluses oli puhta lisandväärtuse alusel 2014. aastal keskmiselt 22 300 eurot hõivatu kohta.

ÄRIPÄEV.EE

Kreekal pole aega kaotada.
Reformikava õhuke

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

"Meil ei ole aega kaotada," ütles eile eurogrupi rahandusministrite kohtumise eel eurogrupi juht Jeroen Dijsselbloem Kreeka seisu kommenteerides.

"Oleme kaotanud üle kahe nädala, mille jooksul on olnud väga vähe edasiminekut. Õiged läbirääkimised ei ole veel alanud. Midagi pole ellu viidud," ütles ta.

Läinud reedel sai Dijsselbloem kätte visandi reformidest, millega Kreeka valitsus loodab veebruaris nelja kuu võrra pikendatud abiprogrammist kätte saada veel välja maksmata summad, kokku 7,2 miljardit eurot.

Eile oli euroala rahandusministritel esimene võimalus ettepanekuid arutada.

Pettumus. Paraku olid Kreeka valitsuse esitatud ettepanekud allpool ootusi. Dijsselbloem ütles nädalavahetusel, et laekunud nimekiri ei saa kindlasti olla lõplik ning et ilmselt märtsis Kreekal abiprogrammist väljamakseid loota ei ole.

Varem on Dijsselbloem öelnud, et abipaketist saamata summasid saaks Kreekale välja maksta ka väiksemate osadena, kui on ette näidata kiireid reforme.

Dokumendi meediasse lekitanud ajaleht Financial Times kirjutas, et eriti üks Kreeka valitsuse ettepanek – kasutada varjatud salvestamisseadmetega varustatud üliõpilasi ja isegi turiste, et kontrollida käibemaksu tasumist – ajas euroala ametnikud kõva häälega naerma.

Samas ettepanekud eelarvedistsipliini tõhustamiseks olid asised, kuid kokkuvõttes nappis kavas konkreetsust ning kinnipidamist lubadustest, mis abiprogrammi pikendamisel oli antud.

Uut pinget tõi poolte vahele Kreeka rahandusministri nädalavahetusel Itaalia päevalehele poetatud vihje, et kui Kreeka kreeditoridega kokkuleppele ei jõua, võivad tulla uued valimised või rahvahääletus. Sama vihjasid peaminister ja kaitseminister.

Hiljem selgitas Kreeka valitsuse pressiesindaja, et referendum on väga ebatõenäoline ja saaks puudutada vaid valitsuse poliitikat, mitte Kreeka jätkamist euroalas.

Kreeka valitsuse rahaline seis on keeruline – raha on vaja palkade ja pensionide jaoks ning võlakohustuste täitmiseks, sealhulgas Rahvusvahelisele Valuutafondile.

Kuna riik kapitaliturgudelt laenu ei saa, on ainus võimalus abiprogramm. Sellele saab Kreeka aga loota vaid kreeditoride nõutud reforme jätkates.

"Kreeka peab ellu viima selle, mis ta lubas ning eriti oluline on hoiduda ühepoolsetest sammudest," rõhutas eile Saksa rahandusminister Wolfgang Schäuble.

Survet Kreekale lisab Euroopa Keskpank, mis agentuuri Bloomberg andmeil kavatseb sel nädalal erakorraliselt analüüsida Kreeka pankade sõltuvust keskpanga laenudest.

Alahinnatud risk. Nordea panga peastrateeg Jan von Gerich hoiatas eile, et turud alahindavad Kreeka probleemi.

"Riskid on suuremad, kui paljud arvavad," ütles ta agentuurile Bloomberg. "Kui kuulata, mida Kreeka valitsus räägib, siis on selge, et nad tahavad ikka alles asju omamoodi teha. See ei aita kuidagi Kreeka rahastamise probleemi lahendada."

Toll tabas veoki salakütusega

Reede öösel vastu laupäeva pidasid maksuameti (MTA) ametnikud Pärnu-Ikla maanteel kinni veoki, mille poolhaagisest avastati 26 000 liitrit diisli-lõhnalist vedelikku. Salakütuse kahtlusega koorem konfiskeeriti.

Koormakatte eemaldamisel tuvastasid tollitöötajad 26 diisli-lõhnalise vedelikuga täidetud ühekuupmeetrist plastmahutit.

Algatati väärteomenetlus aktsiisikaubaga seotud eeskirjade rikkumise eest. Salakütuse veo organiseerinud isikutele määratav trahv on kuni 3200 eurot. Tarbimisse jõudes oleks hinnanguline maksukahju sellelt kütusekoguselt olnud 13 000 eurot.

Konfiskeeritud kütuse jagab MTA abivajajatele katlamajades põletamiseks.

ÄRIPÄEV.EE

TULEMUS

EVR Cargo veomaht kahanes

Eesti riigile kuuluva raudtee-kaubaveoettevõtte veomaht vähenes veebruaris mullusega võrreldes 21 protsenti, 1,12 miljoni tonnini, kahe kuu kogumaht 2,43 miljonit tonni jääb möödunud aasta veomahule alla 19 protsenti.

Konteinerveoste maht vähenes 31, mineraalsete vedelate kütuste veomaht 37 ning põlevkivi veomaht vähenes 15 protsenti. Keemia- ning puistekaupu veeti vastavalt 16 protsenti ja 64 protsenti vähem. Ainsana suurenes väetiste veomaht, kerkides 43 protsenti.

UURING

Algab leibkonna eelarve uuring

Statistikaamet alustas eile leibkonna eelarve uuringut, millega kogutakse leibkondadelt andmeid nende igapäevakulutuste ja tarbimise kohta. Eelmine uuring toimus 2012. aastal.

Uuring kestab 2016. aasta märtsini. Aasta jooksul külastavad statistikaameti küsitlejad ligikaudu 8000 leibkonda. Kõik uuringusse sattunud leibkonnad saavad statistikaametilt ka vastava teate.

KredExi juht lahkub ametist

Alates 2003. aastast KredExis töötanud Andrus Treier lahkub aprilli lõpus omal soovil ametist, teatas asutus.

"12,5 aastat on pikk aeg, mille sisse on jäänud nii majandusbuumi kui ka -languse aastad. Olulisim on, et kogu selle aja jooksul on KredEx olnud eri osapooltele usaldusväärne partner ja tegutsenud kokkuvõttes mõõdukalt kasumlikult," ütles Treier.

Pidevas arengus. "KredEx on pidevalt arenenud ja turule toonud mitu uut teenust, näiteks krediidiliinid pankadele ja allutatud laenud, asutatud on krediidikindlustusselts ja Balti Innovatsioonifond, välja on ehitatud elektriautode kiirlaadimisvõrgustik ning pakutakse kiirrenditeenust. Mul on olnud võimalus juhtida üht Eesti huvitavamat ja mitmekesisemat finantsasutust, olen selle kogemuse eest väga tänulik."

Igal aastal on KredEx toetanud tegevuse rahastamisel kuni 500 ettevõtet ja kodu soetamisel ligi 2000 elanikku. Renoveeritud on enam kui 700 kortermaja. KredExi grupi bilansimaht on kasvanud ligi 200 miljoni euroni ning kogu tagatis- ja kindlustusportfell ületab 360 miljonit eurot. KredEx on üks olulisemaid struktuurfondide ja rahastusvahendite rakendajaid Eestis.

Majandusministeeriumi kantsler Merike Saks kinnitas, et Treier on ära teinud suure töö. "Finantsteenuste eksperdina ehitas Andrus üles hästi toimiva organisatsiooni, mis aitas kaasa Eesti majanduse arengule. Soovin talle edu," ütles Saks.

ÄRIPÄEV.EE

Pikad distantsid maanteel või kiire linnaliiklus. Metsavedu mudasel teel või jaotusveod varahommikuses kesklinnas. Meil on teile veok, mis vastab teie vajadustele. Volvo Trucks uus mudelivalik on viinud veokijuhi töökeskkonna ja tõhususe uuele tasemele, tutvu veokitega meie kodulehel **www.volvotrucks.ee** ja Youtubes **www.youtube.com/VolvoTrucks**

VOLVO

Volvo Trucks. Driving Progress

10. märts 2015 ÄRIPÄEV
toimetaja Ave Lepik, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

↑ EESTI Energia finantsdirektor Andri Avila vahetas ettevõtte juhatuses välja müügivaldkonna juhi. FOTO: PEETER LANGOVITS / POSTIMEES / SCANPIX

JUHTKOND

Vangerdus Eesti Energia juhatuses. Sutteri ekskolleeg toodi laua taha

Ä MAARIT EERME
maarit@bestsales.ee

Eesti Energia nõukogu kinnitas 1. märtsist uueks juhatuse liikmeks eelmise aasta detsembris ametisse asunud ettevõtte finantsdirektori Andri Avila, kes on varem töötanud Olympic EG juhina ja Premia Foodsi finantsjuhina. Ettevõte teatas, et kuna juhatus on viieliikmeline, siis kutsus nõukogu juhatusest tagasi Margus Ringi. Rink jätkab Eesti Energia energiamüügi üksuse juhtimist Balti riikides.

Novembris Sandor Liivelt ameti üle võtnud juhatuse esimees Hando Sutter ütles, et kuna eesolevad väljakutsed on seotud peamiselt põlevkiviga, siis toetab muudatus juhatuses ettevõtte eesmärkide täitmist.

Kliendid on rahul. Energiamüügi valdkonna juht on kuulunud Eesti Energia juhatusse 2008. aastast, mil algas ettevalmistus suurklientide ja seejärel koduklientide elektrituru avanemiseks. Suurklientide elektriturg on olnud avatud viis ja kodukliendi turg kaks aastat. "Marguse juhtimise all on kunagisest monopoolsest elektrimüüjast saanud edukalt toimiv vabaturu energiamüüja, kes pakub klientidele elektri kõrval ka gaasi. Müük ja teenindus toimivad ning kliendirahulolu on aegade kõrgeim. Margus on väga tugev juht ja mul on hea meel, et ta jätkab Eesti Energia energiamüügi arendamist," rääkis Sutter.

Sutteri sõnul sõltub Eesti Energia konkurentsivõime üha enam lahendustest ja tehnoloogiatest, mis kasvatavad põlevkivist saadava energia kogust ja vähendavad kaevandamise ja tootmise keskkonnamõju. "Sel põhjusel sai näiteks detsembris juhatuse laua taha toodud arendusprojektide juhtimine. Kuid strateegiliste otsuste langetamise juures on ülioluline ka finantsvaade, mistõttu on finantsdirektori osalus Eesti Energia juhatuses möödapääsmatu," sõnas Sutter.

Kolleegid Olympicu päevilt. Avila juhatuse liikme volitused kehtivad 1. märtsist. Avila asus Eesti Energia finantsdirektorina ametisse eelmise aasta detsembris. Sutteriga on Avila koos töötanud OEG päevil, kui Sutter oli Olympicus tegevjuht ja Avila juhatuse liige.

Rink kommenteeris muudatust sõnadega, et valdkonnad, mis on Eesti Energia juhatuses esindatud, ei ole kivisse raiutud. "Nüüdseks on elektriturg avatud ja kontsernis on fookus liikunud tootmisega seotud väljakutsetele. Sellest ka muudatus juhatuse koosseisus. Ma ei näe, et minu lahkumine juhatusest vääriks kuidagi erilist käsitlust või tähelepanu, seda enam, et jätkan energiamüügi äride juhtimist kolmes Balti riigis," ütles ta.

Eesti Energia juhatusse kuuluvad veel Raine Pajo, kes vastutab energia tootmise eest, Margus Vals, kes juhib arendusprojekte, ning Andres Vainola, kelle ülesanne on juhtida kaevandamise ja tehnoloogia valdkondi.

> **Strateegiliste otsuste langetamise juures on ülioluline ka finantsvaade, mistõttu on finantsdirektori osalus Eesti Energia juhatuses möödapääsmatu.**
>
> Eesti Energia juhatuse esimees Hando Sutter

Ä Kes on kes Andri Avila

Üks Reformierakonna suurtoetajatest – nimelt annetas Avila 2007. aasta esimeses kvartalis ehk enne toonaseid riigikogu valimisi Reformierakonnale 250 000 krooni (16 000 eurot). Avila oli aastatel 2005–2009 Reformierakonna 25 kõige heldema annetaja hulgas. Avila annetus Reformierakonnale pälvis tähelepanu ka seoses skandaaliga, kui endine reformierakondlane Silver Meikar paljastas, et annetas erakonnale aastatel 2009–2010 musta ehk tema jaoks teadmata päritoluga raha. Siis võeti luubi alla kõik erakonna suurtoetajad.

Aastatel 2006–2009 oli ta Olympic Entertainment Groupi (OEG) juhatuse liige. Osaliselt kattus tema tööaeg ajaga, mil OEG tegevjuht (kuid mitte juhatuse liige) oli Hando Sutter. Pärast OEGd on Avila olnud ka teise börsifirma, Premia Foodsi juhatuses, kus tema ülesanne oli aidata Premia Foods edukalt börsile tuua. Premia Foodsi juhatuses oligi Avila vaid mõne kuu 2010. aastal, kuni tema ülesanded seoses ettevõtte IPOga said täidetud.

Sotsiaaldemokraadid, täpsemalt majandusminister Urve Palo määras Avila tänavu mais EVR Cargo nõukogu esimeheks. Eesti Ekspress kirjutas, et EVR Cargo nõukogu esimehe koht loovutati sotsidele selleks, et Reformierakond saaks säilitada kontrolli Eesti Energias ja Tallinna Sadamas. Siiski ei saavutanud sotsid EVR Cargo üle täielikku võimu, märkis leht.

Ärihuvid on Avilal talle kuuluvas ettevõttes Geoplast, mis tegeleb rõivaste jaekaubanduse ja investeerimisega. Geoplasti omakapitali suurus oli eelmise aasta lõpus ligi 334 000 eurot.

Juhatuse liige on ta aiasaadusi tootvas erafirmas RVC Investeeringud, kus teine juhatuse liige on Sulev Nõmmann ja omanik Tea Nõmmann.

Seminariruumide rent

TEL 667 0105

korraldaja, kontaktandmed	ruumi suurus	istekohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutus-kohti	soodustused	lisainfo
TÄHETORNI HOTELL*** Tähetorni 16, 11625 Tallinn tel 677 9100 / 110 faks 677 9096 tahetorn@neti.ee www.thotell.ee	rtrtrkonverentsisaal 80 m², sisaldab tasuta 9 m² lisaruumi; koolitusruum Sviit 70 m², sisaldab tasuta 19 m² lisaruumi; võimalus kohandada väiksemaid (35 m²) seminariruume olenevalt soovist ja inimeste arvust	50 6 50 16	kokkuleppel, teeme Sulle sobiva hinna	wifi, TV, VHS-/DVD-mängija, CD-mängija, ekraan, grafoprojektor, pabertahvel, paberid, markerid	dataprojektor, paljundus, toitlustamine, kohvipausid	80+	hind kokkuleppel, püsikliendi-soodustus koolitusruumile, koolitusel osalejatele majutus 40% odavam	Asume kesklinnast 9 km kaugusel Nõmmel. Väga head parkimisvõimalused, ühistransport bussiga nr 10, 20, looduskaunis ümbrus, meid ümbritsevad terviserajad ja Nõmme seikluspark koos basseinidega. Hotellis on *à la carte* restoran, kus saab korraldada ka tähtpäevi, pidustusi ja ärilõunaid. Hotellis on hubane baar ja saun. Küsi kindlasti hinnapakkumist! Leiame koos Sinuga sobiva lahenduse!
HOTELL ORU*** Narva mnt 120b, Tallinn tel 603 3302 faks 601 2600 sales@oruhotel.ee www.oruhotel.ee	Oru 95 m² Oru 1 60 m² Oru 2 15 m²	100 50 10	kokkuleppel	dataprojektor, grafoprojektor, pabertahvel, TV, video, ekraan, CD-mängija, internet, wifi, sülearvuti kasutamine	paljundus, faks, toitlustamine, kohvipausid	100	kokkuleppel	tasuta valvega parkla, hea ligipääs ühiskondliku transpordiga, toitlustamine hubases *à la carte* restoranis, mitmekülgne valik kohvipause, võimalik korraldada firmapidusid ja tähtpäevi
JÄNEDA MÕIS OÜ Lääne-Virumaa 73602 Jäneda tel 384 9750 info@janedaturism.ee www.janedaturism.ee	10 eri suurusega konverentsiruumi	10–250	10–25 €/h ja kokkulep-pel	wifi, dataprojektor, pabertahvel, markerid, grafoprojektor	paljundus, kohvipausid, toitlustamine	120	hind kokkuleppel	Tallinnast 70 km, looduskaunis ja rahulik keskkond, külalistemaja, saunad ja spaateenused, suusa- ja matkarajad, suusalaenutus. Musta Täku Talli kõrts on peopaigana parim, laudades kuni 300 kohta! Kiire pakkumine ja sujuv teenindus.
HOTELL SUSI*** Peterburi tee 48, Tallinn tel 630 3672 konverents@susi.ee www.susi.ee	Mari 25 m² Jüri 40 m² Marta 55 m² Roheline Ämblik 200 m²	8 25 40 120	kokkuleppel	wifi, dataprojektor, ekraan, pabertahvel, TV, video, CD-mängija	paljundus, toitlustamine, kohvipausid	200	hind kokkuleppel	Asume Peterburi teel ajaloolise Jüriöö pargi vastas ainult 2 km kaugusel lennujaamast ja bussijaamast ning 10 minuti sõidu kaugusel Tallinna kesklinnast. Ühistransport bussiga nr 54 ja trammidega nr 2 ja 4. Suur tasuta parkla. Rikkalik valik kohvipause, toitlustamine hotelli restoranis. Peale tavapärase nõupidamise või konverentsi võimalus korraldada firmapidusid, bankette, vastuvõtte jm üritusi.
TOOSIKANNU PUHKEKESKUS Jõeküla, Käru vald, 79218 Raplamaa. Tel 489 8160; www.toosikannu.ee; info@toosikannu.ee	Seminarisaal Jahisaal 80 m² Ale-Sepa seminarisaal Peamaja saal 150 m²	60 30 20 100	Seminarisaali rent märtsis TASUTA	Dataprojektor, ekraan, wifi, pabertahvel, TV, video	Toitlustus, kohvipausid, majutus, ulukisafari, lasketiir	Talvel kuni 100 inimest, suvel kuni 180 inimest		Seminarisaalides toolide-laudade paigutus vastavalt Teie soovile. Toosikannu Puhkekeskus asub looduskaunis kohas metsade sügavuses Käru vallas Raplamaal 80 km kaugusel Tallinnast. Pärast seminari on võimalik käia saunas, matkata ATV või mootorsaaniga, osaleda ulukisafaril või lasta püssi meie lasketiirukompleksis.

Äripäeva Akadeemia

27. märts

LÄBIRÄÄKIMISED VÄLISTURGUDEL

Kuidas läbi nutika strateegia ja taktika saavutada parimaid tulemusi?

Koolitaja on **JAKOB SAKS**

Täpsem programm aadressil **akadeemia.aripaev.ee**

Koolituse hind **379 eurot** + km

Äripäev

Info ja registreerimine: **Harri Jõgis,** telefon **667 0283**, e-post **harri.jogis@aripaev.ee**

raamatupidaja.ee

31. märts

Original Sokos Hotel Viru

MAKSUKONTROLLID 2015

KEDA?
MIDA?
KUIDAS?

Teemad

- Keda, mida ja kuidas 2015 kontrollitakse.
- 1000 euroste arvete deklareerimisega seonduvad nüansid ja riskid.
- Töötajate register ja selle mõju maksukontrollile.
- Deklareeritud sõiduautode kontroll (erisoodustus ja käibemaks).
- Nõuded tehingupartneri identifitseerimiseks.
- Soetatud või üüritud kinnisasjade või muu vara kasutamine ettevõtluses.
- Teenuse osutamine läbi isikliku äriühingu, kasumi jaotamine, dividendid *vs* palk, omakapitali väljamaksed, jne.
- Suuliste selgituste andmine ja tõendite esitamine maksumenetluses.
- Etteteatamata vaatlus ja poolte õigused ning kohustused.
- Maksuhalduri õigused ja kohustused.
- Maksumaksja õigused ja kohustused.

Lektor: Advokaadibüroo ATTELA partner ja vandeadvokaat, TTÜ finantsarvestuse õppetooli rahvusvahelise maksunduse lektor **MARKO SAAG**

Loengul osalemine maksab **registreerumisel 19. märtsini 159 eurot** (km-ga 190,8 eurot), 20. märtsist kehtib täishind 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Registreerimine veebis www.seminar.aripaev.ee või telefonil 667 0411.

Äripäev

LEPING

Seadus kaitseb vedajat.

Veoselepingu võib sõlmida ka suuliselt

KETLIN RAUK
kaasautor

Kuna kaubaveolepingule seadus vormi ette ei näe, võib selle sõlmida ka suuliselt. Sel juhul tulenevad õigused ja kohustused, milles pooled eraldi kokku ei leppinud, seadusest. Seadus kaitseb aga eelkõige vedajat.

OÜ Gold Cars juhatuse liikme Mihkel Loodi sõnul tegeleb nende ettevõte riigisisese pikaajalise veosega, mille puhul lepingud sõlmitakse tavaliselt aastaks. "Tähtaja saabudes pikeneb leping automaatselt, kui kummalgi poolel pole pretensioone," märkis ta.

Loodi sõnul on oluline, et nii tellija kui ka vedaja tunneks ennast kindlalt ning et veos jõuaks õigel ajal ning tervelt sihtpunkti.

Loot lisas, et lepingus peavad kindlasti olema fikseeritud hinnad, samuti kirjeldatud võimalikult täpselt töö iseloomu. "Vastasel juhul on arusaamatused kerged tekkima," põhjendas ta. Leping peaks sisaldama veel ka ühte vedaja jaoks olulist punkti – töö peaks olema garanteeritud pikaajaliselt.

ASi Reinsalu Auto juhatuse liikme ja logistiku Andri Õuna sõnul näitab nende kogemus, et veoselepinguid eraldi iga alltöövõtjaga ei sõlmita, küll aga suurte koostööpartneritega. "Praegu isegi ei meenu paari aasta tagusest ajast ühtegi veoselepingut, mis oleks sõlmitud allvedajaga," kinnitas ta. "Pigem lepitakse telefoni teel või e-kirja teel oma kindla väikese koostööpartneri ettevõtte juhataja või logistikuga kokku tingimused ja tasud ning töö tegemise järgselt esitatakse arved." Õun lisas, et koostööd ehk allvedusid tehakse nende ettevõtetega, kellega on olnud kas endal või mõnel teisel koostööpartneril head kogemused. "Uutel tulijatel on raske hankida usaldust ja tööd," märkis ta.

Välditakse vaidluste teket. Veoselepingute asemel on Reinsalu Autos suuremat rõhku pööratud veose saatelehtede korrektsele vormistamisele. "Nõuame nii allvedajatelt kui ka autojuhtidelt veoselehtede korralikku täitmist. See tähendab vedaja ja vastuvõtja andmeid, vastuvõtja allkirja, kaalu ja mahtu," selgitas ta. "See hoiab ära hilisemaid aeganõudvaid ja kulukaid vaidlusi."

Applaford ES Transport & Logisticsi juhataja Raivo Nirgi sõnul on üks tähtsamatest asjadest, millele tasuks tähelepanu juhtida, kindlasti peale- ja mahalaadimise aeg ning koht ja sanktsioonid. "Näiteks kui vedaja hilineb ja samas hilineb ka peale- ja mahalaadimine, siis millised on sanktsioonid," selgitas ta. Kindlasti tuleb ära märkida ka veose hind ja tasumistingimus ehk maksetähtaeg. Nirk lisas, et kui tegu on kindlat temperatuuri nõudvate kaupadega, peab kindlasti ka see olema märgitud.

↑ **GOLD CARSI juhatuse liige Mihkel Lood ütles, et siis on hea, kui nii tellija kui ka vedaja end kindlalt tunnevad.**
FOTO: MEELI KÜTTIM

Ä Pane tähele
Jälgi veoselepingut sõlmides:

1. Vorm. Kuna kaubaveolepingule seadus mingit vormi ette ei näe, võib selle põhimõtteliselt sõlmida isegi suulises vormis. Sellisel juhul tulenevad õigused ja kohustused, milles pooled eraldi kokku ei leppinud, seadusest. Seaduse otstarve on siinkohal eelkõige vedaja kaitsmine, et viimane ei peaks üleliigselt tegelema näiteks kauba järele valvamisega.

2. Dispositiivsus. Lepinguliste võlasuhete puhul kehtib dispositiivsuse põhimõte. See tähendab, et üldjuhul võivad pooled kokkuleppega seaduses sätestatust kõrvale kalduda ehk reguleerida omavahelisi suhteid teistmoodi, kui seda teeb seadus.

3. E-kirja suhtlus. Lepinguid sõlmitakse tihti e-kirja teel, mis iseenesest ei ole vale. Saatja küsib vedajalt hinnapakkumist, mille hiljem kinnitab. Tulemuseks ongi kaubaveoleping. Selliselt sõlmitud lepingu tingimusi võivad pooled vahetatavate e-kirjade teel täiendada. Kui selliseid tingimusi koguneb palju, oleks kaubaveolepingule mõistlik anda kirjalik vorm ja lepingudokument allkirjastada.

4. Kohustused. Veolepingu poolteks on saatja ja vedaja, kellel on lepingu täitmisel erinevad õigused ja kohustused, samuti huvid. Vedaja põhikohustuseks on vedada veos (tervelt) sihtkohta ja anda see üle kolmandale isikule (saaja). Lisaks võib vedaja põhikohustustena nimetada veose kahju eest kaitsmise kohustust ja saatja juhiste järgimise kohustust. Saatja põhikohustus on aga vedajale veotasu maksmine. Lepingus võivad pooled loomulikult kokku leppida täiendavaid kohustusi.

5. Veotasu. Seaduse järgi tekib vedajal õigus saatjalt veotasu nõuda alates hetkest, kui veos saajale üle antakse. Eelkirjeldatud dispositiivsuse põhimõttest tulenevalt võivad pooled veotasu maksmises kokku leppida ka teistmoodi, mis praktikas ongi levinud – nn kestvuslepingute puhul tasub saatja vedajale vastavalt sõlmitud lepingule perioodiliselt, ühekordse veolepingu puhul on tavaline, kui lepingus määratakse kindel maksetähtaeg (nt 7 või 14 päeva), mis hakkab kulgema lepingu täitmise ehk kauba saajale üleandmise hetkest. Samuti saab ja on ilmselt ka mõistlik lepingus kokku leppida seaduses sätestatuga võrreldes kõrgemad viivisemäärad rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral.

6. Pretensioonid. Pooltevahelisi vaidlusi võivad eelkõige põhjustada sellised lepingurikkumised nagu kauba kahjustumine või kaotsiminek ja saajale kättetoimetamisega hilinemine ehk veotähtaja ületamine. Seadus kaitseb üldiselt vedajat, mistõttu on oluline tähele panna, et erinevalt võlaõigusseaduse üldisest loogikast vastutab vedaja veolepingu rikkumise eest üksnes piiratud ulatuses, ent seda vastutust on võimalik lepinguga laiendada. Üldjuhul vastutab vedaja kauba kahjustumise/kaotsimineku eest piiratud ajavahemikul – veose vastuvõtmise hetkest kuni saajale üleandmise hetkeni. Siit järeldub, et oluline on nimetatud ajahetked kirjalikult fikseerida, vajadusel isegi minuti täpsusega, et vaidluse korral ei tekiks omakorda vaidlust neis detailides.

Piiratud on ka kahju hüvitamise kohustus kauba kaotsimineku korral – vedaja poolt kuulub hüvitamisele üldjuhul üksnes veose väärtus. Hüvitis kauba kaotsimineku või kahjustumise eest on omakorda piiratud – maksimaalselt 8,33 SDRi (Rahvusvahelise Valuutafondi arveldusühik, praegu umbes 1,24 eurot) kauba kaalu iga kilogrammi kohta.

7. Tasaarvestus. Pooled saavad seda lepingus reguleerida teistmoodi kui seaduses. Näiteks juhul, kui saatja leiab, et vedaja peab hüvitama kahju või muul põhjusel tasuma vedajale mingi rahasumma seoses lepingu rikkumisega, võib saatja seaduse järgi vedaja nõude tasaarvestada omapoolse nõudega. Lepinguga saab sellise võimaluse välistada.

8. Aegumistähtaeg. Samuti saab lepinguga pikendada või lühendada nõuete aegumistähtaegasid, mis tulenevad seadusest. Seaduse järgi on vedamisest tulenevate nõuete aegumistähtaeg üldjuhul üks aasta.

Lepingusse võib märkida vajadusel kas pikema või lühema aegumistähtaja. Kui nõue on aegunud ja isik esitab kohtus sellesisulise vastuväite, ei ole nõude edasine menetlemine ega seega maksmapanek võimalik.

ALLIKAS: MARTTI KANGUR

KONTEINERVEOD

• Merekonteinerite transport
• Kasutatud konteinerite müük

e-post info@miil.ee
info@miil.lv

Tel 50 40 658
50 55 559

www.miil.lv
www.miil.ee

Mitte kunagi ei ole leping ühel A4 lehel, vaid see on üks kuradima pikk ja aega nõudev tegevus.

OÜ Goldline Group juhatuse liige Asko Osula lepingu sõlmimisest

OÜ Goldline Group juhatuse liikme Asko Osula sõnul on esmalt vedajal vaja teha vedajavastustuskindlustus. "Veotellimused peavad olema selliselt tehtud, et hiljem oleks võimalik taastada, kuidas ja millal ning kelle poolt tehti tellimus, lepingusse märgitakse kontaktisikud," selgitas ta. Vedaja peab saama lepingusse klausli, et masinatel on GPS-seadmed, mis võimaldavad taastada marsuudi, seisakud, sõiduajad.

Lepingu sõlmimine pikk protsess. Osula sõnul tuleks pikemate lepingute puhul märkida kütusehinna indeks nii, et kui tõuseb kütuse hind, tõuseb ka veohind ja vastupidi. Samuti peavad olema fikseeritud maksetingimused, mis lepitakse kokku lepingu sõlmimisel. "Mitte kunagi ei ole leping ühel A4 lehel, vaid see on üks kuradima pikk ja aega nõudev tegevus," rääkis ta lepingu sõlmimisest.

Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni juriidilise osakonna juhataja Victoria Metsa sõnul on hoolimata sellest, kas väikefirma soovib tellida kaubavedu või veab ise, ärisuhete puhul kõige olulisem veenduda lepingupartneri usaldusväärsuses. "Kaubaveolepingu puhul omab see veel suuremat tähendust, kuna enamasti töötatakse ettemaksuta ja ollakse nõus suhteliselt pika veotasu maksetähtajaga," märkis ta. "Omaette teema on lisaks see, kas osutatakse teenust Eesti sees või tegutsetakse üle riigipiiri ehk rahvusvaheliselt."

Kommentaar

Lähtu enda vajadustest ja usaldusest

KATRE TIIMLA
ASi Kaubamaja logistikajuht

Konkreetseid soovitusi on keeruline anda, kuna logistikaküsimused sõltuvad ettevõtte spetsiifikast, eesmärkidest, kaupade-materjalide mahust, iseloomust ja eripärast. Sobiva koostööpartneri leidmisel on aga peamine teha selgeks enda ettevõtte vajadused ja soovid. Lepingu sõlmimisel peaks keskenduma kõigile punktidele, kuid parima koostöö aluseks on ikka vastastikune usaldus ja õigeaegne ning korrektne info jagamine

Oluline on ohutus

JANARI TALVISTU
Krimelte OÜ laojuht

Meie kauba puhul on väga oluline laadungi korrektne kinnitamine koormarihmadega, mida vedajatelt nõuame. Sellega tagatakse maanteevedude ohutus ja kauba jõudmine kliendini tervena.

Selleks, et me teaks, mida me peame jälgima, said veoste planeerijad ja laadijad koostöös Lars Krogiuse korporatsiooniga koormate kinnitamise koolituse. Krimelte töötajad kontrollivad, kas vedajal on kaasas kõik kinnitusvahendid vastavalt meie nõudmistele ja autojuht peab veose kinnitama vastavalt laadija juhendamisele.

Õigused ja kohustused tasub täpselt reguleerida

Kuna kaubaveolepingule seadus mingit vormi ette ei näe, võib selle sõlmida isegi suulises vormis, ütles Kangur & Karu Konsultatsioonid OÜ jurist Martti Kangur.

Kanguri sõnul on väga oluline eristada riigisiseseid ja rahvusvahelisi vedusid, kuna neile kohaldub erinev õigus. Kui rahvusvaheliste vedude puhul kohaldub rahvusvahelise kaupade autoveolepingu konventsioon (tuntud kui CMR ehk *Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road*), siis siseriiklike vedude puhul kohaldub siseriiklik õigus, eelkõige võlaõigusseaduse kaubaveolepingu regulatsioon. "Seda loomulikult juhul, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti," märkis Kangur ja lisas, et võlaõigusseaduse regulatsioon tugineb suuresti CMR-konventsioonile.

Teiseks on oluline eristada lepingu liiki ehk kaubaveolepingut ja ekspedeerimislepingut. Kaubaveoleping on töövõtuleping, st kokku on lepitud kindel tulemus – toimetada kaup tervelt punktist A punkti B. Ekspedeerimisleping, millega reguleeritakse eelkõige veo korraldamist, sarnaneb rohkem komisjonilepinguga – kauba saatja tellib ekspedeerijalt vedamise korraldamise ning ekspedeerija sõlmib vedajaga veolepingu enda nimel ja saatja arvel.

"Nagu kõikide lepingute, on ka kaubaveolepingu puhul tähtsaim poolte õiguste ja kohustuste, sh vastutuse võimalikult täpne reguleerimine, muu hulgas eesmärgiga vältida hilisemaid vaidlusi," märkis Kangur.

NOVAFOREST
Novaforest OÜ
Betooni 11 D
Tel 513 5468, 511 5778
Veoautode remondi teenused
www.novaforest.ee

TOETUS

Sealihasektor saab eraladustamise abi

Eilsest saab PRIA kaudu taotleda sealiha eraladustamise abi kuues tootekategoorias. Sõltuvalt ladustamise ajast ja tootekategooriast on abisumma 210–305 eurot tonni kohta.
Taotlused peavad hõlmama 90-, 120-, või 150päevast ladustamise aega ühe tootekategooria kohta. Nõuetele vastav sealiha kogus peab olema vähemalt 10 tonni konditustatud toodete ja 15 tonni muude toodete kohta. Toetuse taotlejal tuleb tasuda tagatis, mis on 20% vastava kategooria toodetele makstavast toetusest.

LIISING

Autoliisijaist 35 protsenti naised

SEB Liisingu statistika näitab, et eelmisel aastal oli kõigist autoliisingu võtjatest 35% naised, kes jõuavad liisinglepinguni senisest varem. "Naiste aktiivsus autoliisingu võtmisel kasvab ning praeguseks on nende osakaal SEB Liisingu portfellis üle kolmandiku. Lepinguid sõlmivad üha nooremad naised, sest keskmine vanus, 40,6 aastat, on peaaegu võrdsustunud meeste omaga (40,2 aastat)," ütles SEB Liisingu juhatuse esimees Ainar Leppänen. Liisinguvõtjatest naiste enamlevinud eesnimi oli Katrin, millele järgnesid Piret ja Tiina. Naiste eelistatuim automark oli Toyota, millest ei jäänud palju maha Škoda. Kolmandal kohal oli Volkswagen.

LEMMIKUD
logistikauudised.ee loetuimad uudised

Usalda, aga kontrolli – kehtib ka Elioni ametiauto tankimisel. Autojuht tangib masinasse kütust ka teel olles, kui tööandjal ei ole võimalik selle eest ise vahetult tasuda.
Rail Balticu esimene rahataotlus. Euroopa Komisjonile saadeti esimene suur rahataotlus, et alustada Rail Balticu rajamisega.
Venemaal ehitati mullu 136 laeva. Venemaal ehitati möödunud aastal 97 tsiviillaeva ja 39 sõjalaeva, kirjutas Portnews.ru.

Uute ja kasutatud haagiste ning varuosade müük.

SCHMITZ CARGOBULL
The TrailerCompany.

Ametlik esindus Eestis: Schmitz Cargobull Eesti OÜ Taevavärava tee 9A, Rae vald, Lehmja küla – **just more.**

www.cargobull.ee

Lisainfo: +372 6064245

ÄRIPÄEV 10. märts 2015
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÄRILAUSE

Kaido Höövelson:
Üle iseenda varju hüpata ei saa, peaasi on kahe jalaga maa peal olla.

Sumomaadleja Baruto on pärast tippspordiga hüvastijätmist saanud palju ettepanekuid, koostööpartnereid valides on ta seni vältinud hiigelprojekte.

ÜKS KÜSIMUS

SEB uuringu põhjal valminud Balti pensionivalmiduse indeksi järgi loodab 90 protsenti Eesti, Läti ja Leedu töötavast elanikkonnast riigipensioni alternatiividele ehk teistele sissetulekuallikatele. Samas panustab neisse aktiivselt ligi pool küsitletutest.

Tulevased pensionärid loodavad riigipensioni alternatiividele

36 protsenti Balti riikide elanikest (Eestis 41 protsenti) usaldab praegust pensionisüsteemi. 47 protsenti vastanutest loodab saada pensionil olles lisatulu ettevõtlusest, kuid praegusest pensionäridest on ettevõtlustulu vaid 8 protsendil vastanutest.
Tööealistest loodab 38 protsenti säästudele, kuid praegu saab neist tuge vaid 7 protsenti pensionäridest.
38 protsenti kavatseb müüa oma kinnisvara või muu vara – tegelikult õnnestub see vaid 9 protsendil.
44 protsenti loodab pensionipõlves oma pere toetusele. Tegelikult saab perelt toetust vaid 4 protsenti.
81 protsenti plaanib jätkata pensionieas tööd, kuid töötamist jätkab vaid 39 protsenti.
28 protsenti vastanutest usub tööandja pensionisse (sellesse panustab praegu 4% tööandjaist).

INDREK HOLST
SEB Elu- ja pensionikindlustuse juhatuse esimees

Pensionivalmiduse indeksi läbiv joon on inimeste kalduvus uinutada ennast vähetõenäoliselt realiseeruvate ootustega ja lükata edasi pensioniks valmistumise otsuseid. Selle üks põhjus on poliitilisel tasandil tagasihoidlik huvi pensionisüsteemi võimekuse kasvatamiseks. Samuti ei soovita viia praeguste ja tulevaste pensionärideni ebameeldivaid, kuid tegelikkusele vastavaid sõnumeid. Uuringus toodud pensionisüsteemi puudujäägid nõuavad süsteemset ja põhjalikku lähenemist, millele ei ole võimalik pakkuda kiiret populistlikku lahendust.

Uuring näitab ka selget vahet kavatsuste ja reaalsete tegevuste vahel. Oskamatus prognoosida ja töötada plaanipäraselt oma tulevase sissetuleku nimel on teine pensionivalmiduse indeksi läbiv joon. Balti riikides on ainult kaks inimest kümnest suutelised pikaajaliseks finantsplaneerimiseks, mis on hädavajalik oma tulevase heaolu planeerimiseks.

LUGEJA ARVAB

Tallinna-Helsingi tunnel on üks neid projekte, mille osaline rahastamine võlakirjade emiteerimise kaudu tasub ära. Samas võib tunneli ehitus Eestile ja Soomele üle jõu käia isegi siis, kui EL toetab seda. Sellisel juhul tuleks juba praegu kaasata nii Läti kui ka Leedu.

Kommentaar Karli Lamboti kirjutisele "Helsingi tunnel ei ole Saaremaa sild"
LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised – ostukeskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid.
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalisel, majanduslikul, poliitilisel või religioossel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

EDUKAS EESTI

Eesti vajab rohkem **kvaliteetseid** tippjuhte

Riigi suurele sihtasutusele otsiti mõni aeg tagasi juhatuse esimeest. Nõukogu liige, kes osales valikus, tõdes, et midagi ei ole valida. Nõukogu on sunnitud pikendama endise esimehe lepingut järgmiseks perioodiks. Teises avaliku sektori organisatsioonis korraldati avalik konkurss, millel tulemust ei olnud. Uus juht leiti erasektorist tippjuhti üle ostes.

Ühiskonnas olulise rolliga avaliku sektori organisatsioonide juhtide konkurssidel kandideerivad sageli nn suletud ringi inimesed. Inimesed, kes on olnud juhid pikka aega, kes on loonud oma varasema tööga endale hea maine, kes on keskmisest suurema enesekindlusega ja ka valdavalt harjunud väga kõrge töötasuga. Nad keerlevad selles ringis ja juhivad järgemööda eri organisatsioone. Uusi säravaid isiksusi tekib sellesse ringi liiga vähe.

Miks ei tule avalikku sektorisse kandideerima haritud, võib-olla ka nooremad (kuigi vanus pole primaarne), kuid kogemustega, igati pädevad ja võimekad juhid erasektorist?

Riigi edukus sõltub ettevõtlusest, elanike usust oma riiki ning avatusest uuendustele ja arengule. Edukate riigi äriühingute ja sihtasutuste juhtimiseks on vaja tippjuhte, kes on riigi arendamise nimel valmis palju panustama. Paraku ei kipu erasektori tippjuhid avalikku sektorisse tippjuhiks ning vastupidi. Sageli on erasektoril arusaam, et avaliku sektori tippjuhtide kohad on fiktiivsed ja jagatakse nn omade vahel. Avalikust sektorist on sageli kuulda mõtteid, et ametnikud peaksid vahepeal minema erasektorisse ja aru saama, kuidas tegelikult äritegevust alustada, elus hoida ja juhtida. Mõlema sektori kogemus on heale juhile kasulik ja vajalik, et näha tervikpilti.

Vaja on kriitilist suhtumist. Nõukogud peaksid kriitiliselt hindama juhtide strateegilisi ettepanekuid, tegelikku pädevust ja töö tulemusi. Miks ei ole nõukogu liikmed kriitilised ja aktsepteerivad üldjuhul juhatuse ette pandud lahendusi?

Riigisektori äriühingutes ja sihtasutustes on olukord varasemaga võrreldes õige pisut paremuse poole muutunud, kuid siiski – nõukogu liige, kes tuleb kord kuus või kvartalis paariks tunniks koosolekule, kellele pakutakse tasuta lõunasööki, on vastuvõetava hüve tõttu psühholoogiliselt lõksus. Olulisem põhjus on ka asjaolu, et enamasti ei ole nõukogu liikmed võimelised oma põhitöö kõrvalt süvenema tehtavate otsuste detailidesse. Lihtsalt ei jõua.

Võib ju öelda, et nõukogu liikmel on kohustus ja vastutus, kuid iga tippjuht, kellel on nõukogu materjalide ettevalmistamiseks meeskond, suudab koostada ettekanded ja materjalid nii, et nõukogul küsimusi ei teki. Sageli kardetakse esitada lihtsaid küsimusi, kartes end rumalana näidata. Ja kui ongi mõni nõukogu liige teravam ja julgeb küsida, siis soovist mitte viibida nõukogu koosolekul planeeritud ajast kauem, vaibuvad detailidesse laskumise katsed õige pea. See viib omakorda olukorda, kus sisuliselt ebakvaliteetset juhtimist kiidetakse ja juhti tunnustatakse põhjuseta.

Kui inimene saab oma ametikohale kandideerida kordumatu arv kordi, tekib temas ebaterve kindlustunne. On ilmselge, et inimene, kes on ametikohal mitu aastat töötanud, on igasuguste esseede kirjutamises, kandideerides oma lepingu pikendamiseks, juba ette võitnud.

Palgad. Ühiskond ja ajakirjandus kritiseerivad üksikute avalikustatud avaliku sektori juhtide töötasude suurust, kuid see on üks osa. Palju on nõukogude liikmeid, kes julgevad kahtluse alla seada juhatuse liikmete lepingutes sisalduvat aastaboonuste maksmise põhjendatust. Mis on olnud see tulemus, mis ületab tavapärase töötasu eest saavutatut ja kuidas see riigi arengule või finantsolukorrale kaasa aitas? Ning samas on avalikus sektoris valdkondi, kus tippjuhtide palgad on häbiväärselt madalad.

Ettepaneku rakendamiseks tuleks lisada mõni säte üksikutesse seadustesse, kategoriseerides tippjuhtide ametikohad, sidudes nende töötasu keskmise palgaga ning piirates järjestikust töötamisaega avalikus sektoris ühes organisatsioonis tippjuhi tasemel maksimaalselt viie aastaga. Viie aasta piir on laialdaselt levinud ja tõendatud piir, millal inimene peaks edasi liikuma. Kui lisada siia ka konkursinõude rakendamine, et kandidaadil peab olema viimase kümne aasta jooksul vähemalt kolmeaastane juhina töötamise kogemus erasektorist, oleks olukord suurepärane.

ARTIKKEL ILMUB TALLINNA KAUBAMAJA, DANSKE BANKI, SAKU ÕLLETEHASE, MOOTOR GRUPI, EMT JA ELIONI NING ÄRIPÄEVA ARVAMUSKONKURSI EDUKAS EESTI RAAMES.

Edukas Eesti

SIIRI ANTSMÄE
avaliku sektori siseaudiitor

Pikka aega juhi kohal olnud inimesed on keskmisest enesekindlamad ja harjunud väga kõrge tasuga.

EDUKAS EESTI

Katame Eesti **kergliiklusteedega**

AIMAR ALTOSAAR
siseministeeriumi nõunik (Vabaerakond)

Edukas Eesti

Nii saame palju rohkem rõõmu tunda Eesti mitmekesisest ja kaunist looduskeskkonnast.

Eestis tuleb kõik kergliiklusteed ja metsarajad ühendada maad katvaks tihedaks võrgustikuks, mis võimaldaks vabalt ja turvaliselt liikuda näiteks Tallinnast Võrru või Narvast Pärnu.

Ka kaugetesse küladesse, loodusradade ja piknikuplatside juurde peavad viima jalgrattateed. Lapsed peaksid saama kooli ja vanemad tööle jõuda peamiselt jalgratta või siis muu kerge liikumisvahendiga.

Kergliiklusteede võrk paneb aluse elukvaliteedi paranemisele, sest omal jõul liikuvad inimesed on tervemad ja rahulikumad, perekonnad ühtehoidvamad ja lapsed on taas rohkem värskes õhus.

Me saame siis palju rohkem tunda rõõmu Eesti mitmekesisest ja lõpmatult uusi elamusi pakkuvast kaunist looduskeskkonnast.

Ratta võib laenata. Rajatavate kergliiklusteede äärde saavad kohalikud elanikud luua puhkamis- ja ööbimisasutusi, tekivad uued rajaäärsed restoranid ja kiirtoidukohad ning arvukad väiksemad mahe- ja kohaliku toidu poed. Kergliiklusvahendite laenutus- ja hooldusettevõtted loovad oma teeninidusketid üle kogu maa, nii et ka jalgratast ei ole vaja tingimata omada, sest kõikjalt võib leida kasutamiseks sobiva rendiratta.

Jäädes kõrgelt arenenud IT-rakenduste riigiks, saab Eesti oma looduslähedase ja tervisliku elulaadiga veelgi rohkem tuntuks kogu maailmas.

ARTIKKEL ILMUB TALLINNA KAUBAMAJA, DANSKE BANKI, SAKU ÕLLETEHASE, MOOTOR GRUPI, EMT JA ELIONI NING ÄRIPÄEVA ARVAMUSKONKURSI EDUKAS EESTI RAAMES.

LUGEJA LEMMIKUD www.aripaev.ee

Ettevõtte starditoetus kolmekordistub. Väliskaubandus- ja ettevõtlusminister Anne Sulling allkirjastas määruse, millega tõuseb alustava ettevõtte starditoetus 15 000 eurole.
Uus probleem naftaturul: mahutid täis. Naftaturul on õhku kerkinud nii-öelda miljardi barreli küsimus – kuhu paigutada nafta, mille mahutid saavad õige pea täis.
Goldman: nafta hind langeb. Investeerimispank Goldman Sachs teatas, et maailma naftaturul on varud hakanud suurenema ja see surub nafta hinna uuesti alla.
Kuumalaine Põhjala kinnisvaraturul. Euroopa Keskpanga võitlus deflatsiooniga sunnib Põhjala keskpanku samuti rahapoliitikat leevendama, andes hagu alla niigi kuumavale kinnisvaraturule.

10. märts 2015 ÄRIPÄEV
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

KOMMENTAAR

Tööviljakuse tõus ja **kahjum** võivad vahel käia käsikäes

MADIS ABEN
rahandusministeeriumi analüütik

> **Põhjuslikku seost tööviljakuse ja kahjumliku majandustegevuse vahel ei ole.**

Hiljuti jahmatas Äripäeva lugejaid uudis, et tööviljakuse tõstmine tõi kahjumi. Kuna seni oleme elanud usus, et tööviljakuse tõstmine on hädavajalik paremaks eluks ehk suuremateks palkadeks ja kasumiteks, vajab see vastuoluline sõnum selgitamist.

Etteruttavalt võib öelda, et tööviljakuse kasv võis tõesti aset leida samal ajal kahjumliku majandustegevusega, kuid põhjuslikku seost nende vahel siiski ei ole.

Kuidas arvestatakse? Tööviljakust ehk tööjõu kui ühe tootmissisendi tootlikkust mõõdetakse enamasti rahaliselt ja statistikaamet teeb seda nii käibe kui ka lisandväärtuse alusel. Käibe puhul jagatakse see töötajate arvuga. Lisandväärtuse puhul aga lahutatakse käibest kõigepealt kõik kulutused (sisseostetavatele kaupadele ja teenustele, välja arvatud tööjõud) ja jagatakse tulemus töötajate arvuga.

Enamasti käib mõlema meetodiga leitava tööviljakuse kasvuga kaasas ka kasumi kasv, aga alati ei pruugi nii olla. Estonian Celli näitel kasvas mullu müügikäive töötaja kohta ehk tööviljakus käibe alusel 4%. Tööviljakus puhta lisandväärtuse alusel aga vähenes, kuna tootmiseks vajalik sisseostetav energia kallines oluliselt. See vähendas ettevõtte loodud lisandväärtust, kuna toodangu väljamüügihinda ei suudetud suurendada ühe tootmissisendi olulise hinnatõusu kompenseerimiseks. Selle kahjumi majandustegevusest peab enamasti enda õlule võtma ettevõtja, kuna töötajad nägid vaeva vähemalt sama palju kui varem ehk oma "tööviljakuse langust" nad ei tajunud ja toodangu müügimahtudes seda ei olnudki.

Kuna pabermassi automatiseeritud tootmine nõuab ettevõtetelt väga suuri investeeringuid, kaasneb sellega ka suur amortisatsioon. Amortisatsioon on samuti kulude komponent, mis vähendab lisandväärtust ja sedakaudu kasumlikkust. Selles valdkonnas on ettevõtte suurim kulu energia sisseost, seejärel seadmete amortisatsioon ja kõige väiksem on tööjõukulude osakaal.

Suur kulu kiskus näitaja alla. Käibe järgi mõõdetuna on Estonian Celli töötajad Eesti kontekstis väga viljakad. Kõigi tegevusalade keskmine tööviljakus käibe alusel oli Eestis eelmisel aastal 122 000 eurot, paberi ja paberitoodete tootmises 155 ja energeetikas 410 000 eurot.

Estonian Celli 800 000eurost kõrget taset seletab nii töökohtade suur kapitaliga varustatus kui ka energia suur osakaal lõpptoodangus. Esimesega kaasneb paratamatult suur kulu amortisatsiooni näol ja teise sisseostuhind ei allu ettevõtte kontrollile. Nii võibki viljakas töö osutuda omanikule mingitel tingimustel kahjumlikuks.

EDUKAS EESTI

Arenguvõimalus on igal juhul toetamisest etem

VEIKO KOOK
ettevõtja

Edukas Eesti

> **Hea maksumudel on selline, kui kohalik omavalitsus saab võimalikult palju makse endale.**

Riigi edukuse võti peitub selles, kui palju ettevõtja suudab sinna töökohti luua. Ettevõtetele tuleb anda rohkem võimalusi jalgadele saada või stabiilsemaks muutuda.

Üks selline hea asi on noortele ettevõtetele loodud inkubaatorid ehk ruumid, mida saab teatud aja väikeste kuludega kasutada, kuna ettevõtluseks sobilike ruumide leidmine on kallis ja võib olla erinevate nõuete tõttu paras peavalu. Kuid selliseid kohti on vähe.

Inkubaatoriteni toetus ei jõua. Praegu jagab riik Eesti piirkondadele kohaliku elu arendamiseks toetusi. Inkubaatoriteni jõuab toetus harva.

Konkreetselt võin tuua näite Võrumaalt, kus selline projekt oli kunagi valmis, ehitaja leitud ja olemas oli ka Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse heakskiit (osalus), kuid puudu jäigi kohaliku omavalitsuse tehtav omafinantseering.

Pikaajaline investeering maakonna paremasse tulevikku oleks tulnud kindlasti ära teha. Plusse on kindlasti rohkem kui miinuseid. See on küll ühekordne suur väljaminek, kuid hiljem saab pakkuda alustavatele ettevõtetele võimalust seda kasutada.

Võimaluse andmine on parem variant kui kellegi tegevusele toetust maksta. Siit jõuame paratamatult otseteed maksude juurde.

Hea mudel oleks see, kui kohalik omavalitsus saab ettevõtte asukoha järgi võimalikult palju makse endale. Praegu on see osa liiga väike.

Usun, et omavalitsus oskab sellega kohapeal efektiivsemalt ümber käia. Siis pööratakse kohalikele ettevõtetele ka rohkem tähelepanu ja luuakse soodsamaid tingimusi.

Kõik edukad ettevõtted ei pea olema Tallinnas. Lisaks peaks maapiirkondades olema soodustusi, et olla suurtes linnades asuvate ettevõtetega võrdsemad.

Tõenäoliselt kujuneks Eestisse nii mõnigi päris hea elukeskkonnaga väiksemgi keskus. Praegu on Tallinna ja ülejäänud Eesti vahel liiga suured erinevused, mis kindlasti ei soodusta eduka Eesti arengut. Selleks, et kõik edukad ettevõtted ei asuks Tallinnas, tuleb selleks võimalus luua.

ARTIKKEL ILMUB TALLINNA KAUBAMAJA, DANSKE BANKI, SAKU ÕLLETEHASE, MOOTOR GRUPI, EMT JA ELIONI NING ÄRIPÄEVA ARVAMUSKONKURSI EDUKAS EESTI RAAMES.

Äriteenused reklaam
TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Telli käsiraamat ja loe õigusuudiseid!
Äripäev
Õigusuudised
Märts 2015
www.kasiraamat.ee

Vandeadvokaat Aare Tark:

Muudatused kohtuotsuste täitmisel teistes Euroopa Liidu riikides

Uus riigilõivuseadus tõi kaasa riigilõivude kasvu

Osaühingu osa müügi notariaalse vorminõude eesmärk on selle rikkumisel kaasa tuua tehingu tühisus

Autorid:

Tanel Pürn
advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene
vandeadvokaat

Edgar-Kaj Velbri
advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene
jurist

Õigusuudiseid koostab advokaadibüroo
Projekti juhib Aare Tark, advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene vandeadvokaat, juhtivpartner www.tarkgruntesutkiene.com
TARK GRUNTE SUTKIENE

Äripäeva käsiraamat
Äripäeva käsiraamatute toimetus
Info: 667 0099 kasiraamat@aripaev.ee

TÕUSJA
Maailma suurim reklaamifirma teatas rekordkasumist möödunud aastal.

LANGEJA
Financial Time teatas, et panga töötajaid küsitletakse seoses ühe petuskeemiga.

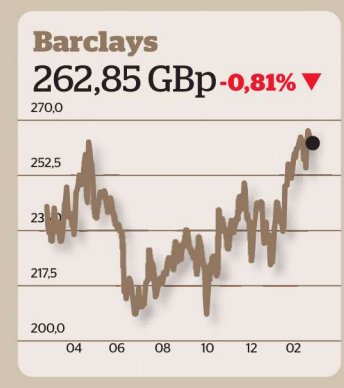

ÄRIPÄEV 10. märts 2015
toimetaja Harry Tuul, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

→ **MILJARDÄR** ja Berkshire Hathaway juht Warren Buffett mootorratta sadulas Berkshire Hathaway aktsionäride üldkoosolekul Omahas. FOTO: REUTERS

KARJÄÄR

Buffettil täitub pool sajandit.

Järeltulija pole veel kindel

Ä **FREDY-EDWIN ESSE, CALIFORNIA**
fredy-edwin.esse@aripaev.ee

Möödunud nädalal leidis aset tavapäraselt üks investeerimismaailma enim oodatud sündmus – Warren Buffett avalikustas enda iga-aastase kirja aktsionäridele, mis tähistas 50. aastapäeva ajast, kui Buffett firma üle kontrolli haaras. Kuigi kiri oli pikk ja põhjalik, siis ühtegi vihjet tema pärija kohta ei tulnud.

Buffetti kõrget vanust arvestades on juba ammu räägitud vajadusest leida talle n-ö pärija, kes võtab Berkshire Hathaway juhtimise vajadusel üle. Ometi pole firma seni mingit kindlat plaani paika pannud või vähemalt avalikkust ei ole sellest teavitatud. Oma kirjas ei teinud Buffett ka mingeid vihjeid.

Küll aitas uudisenälga kustutada Buffetti pikaaegne partner Charlie Munger, kes on praegu juba 92aastane. Eraldi kirjas aktsionäridele kirjutas Munger, et Berkshire'i kaks kõrget juhti Greg Abel ja Ajit Jain sobiks juhtima firmat Buffetti taandumisel. Mungeri sõnul on tegu end tõestanud meestega, kelle kohta omadussõna "maailmaklassist" oleks alahindamine.

Abel juhib Berkshire Hathaway Energyt, mis haldab kõikvõimalikke kommunaalteenuste pakkujaid. Jain on kindlustusvaldkonna geenius, kes on enam kui kolme kümnendi jooksul toonud Berkshire'ile sisse miljardeid dollareid.

Buffett veel kohe ei taandu. Üldiselt hindavad asjatundjad Abeli võimalusi tõusta Buffetti järglaseks paremaks. Tegu on veel suhteliselt noore mehega (52 eluaastat), ta omab suurte konglomeraatide juhtimise kogemust, mis toob firmale sisse aastas kaks miljardit dollarit puhaskasumit, ning oskab teha ülevõtmisi, mis on Berkshire'i ärikultuuris väga oluline osa.

Jain on seevastu juba 63aastane, tema alluvuses ei tööta suur hulk inimesi, talle ei meeldi liigselt tähelepanu keskmes olla ning ta pole väidetavalt ka suurt huvi üles näidanud Buffetti ametikoha vastu.

Seega esialgu on veel kõik lahtine ja prognoositava juhivahetuseni võib kuluda veel aastaid. Buffett on praegu hea tervise juures ja naudib oma tööd. Mujaltki on näiteid võtta kõrge eani töötavatest härra-

Ä Kes on kes Warren Buffett

Sündis 30. augustil 1930 Nebraskas
Hüüdnimed "Omaha võlur" või "Omaha oraakel"
Ostis Berkshire Hathaway osaliselt vimma tõttu 1965. aastal
Berkshire Hathaway oli Buffetti ostu ajal tekstiiliettevõte, kuid liikus pärast seda kindlustussektorisse ning müüs viimase tehase 1985. aastal
27. veebruari seisuga oli Buffett Bloombergi miljardäride indeksi alusel maailma rikkuselt teine mees 72,3 miljardi dollarilise varandusega
Vaatamata rikkusele tuntakse Buffettit väga väikese kulutajana, kes elab endiselt 1957. aastal ostetud Omaha majas
Lemmikjook on kirsimaitseline Coca-Cola, mida ta joob väidetavalt viis purki päevas

NUMBER

0,35

protsendile kukkus eile Saksa 10aastase võlakirja tootlus

ELEKTER

Eratarbijad peaksid arvestama, et elektrienergia hinnale lisandub lepingus ka käibemaks.

Nord Pool Eesti
32,89 **-2,08%** ▼

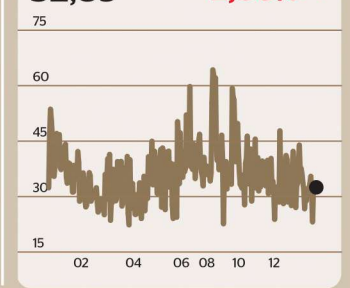

VALUUTA

Euroopa Keskpanga negatiivne intressimäär survestab eurot nõrgemaks.

EUR/USD
1,0860 **-0,94%**▼

INTRESS

Euribor on EKP sammude tõttu olnud tugevas languses.

Euribor 6 kuud
0,107% **-0,001**▼

Tasub teada

Parimad palad Buffetti tänavusest kirjast aktsionäridele:

"Turuprognoosijad täidavad küll su kõrvad, kuid ei täida kunagi sinu taskuid."

"56 aasta jooksul pole meil Charliega (Munger – toim) olnud ühtegi vaidlust. Kui meie arvamused ei ühti, siis Charlie tavaliselt lõpetab vestluse ja ütleb: "Warren, mõtle järele ja sa nõustud minuga, sest sa oled tark ja mul on õigus"."

"Ärimaailmas kipuvad halvad uudised tihti üksteise järel ilmuma. Sa märkad enda köögis prussakat ning päevade möödudes sa kohtad tema sugulasi."

"Ülehinnatud aktsiate emiteerimisel põhinevad ärimudelid, nagu ka ahelkirjad, jagavad rikkust, mitte mingil juhul ei tekita seda. Raha liigub kergeusklike käest petturite kätte."

Lugemissoovitus

"Where Are the Customers' Yachts or a Good Hard Look at Wall Street"
Fred Schwed
Oma iga-aastases kirjas investoritele kasutab vanahärra Schwedi raamatu kirjeldamiseks sõna "imeline". Kes ei ole lugenud seda raamatut ja kes juhtumisi läheb Berkshire Hathaway aktsionäride üldkoosolekule, siis raamat on seal kõigile ostmiseks olemas. "Selle raamatu elutarkus ning huumor on hindamatud," kirjutas Buffett.

"The Little Book of Common Sense Investing"
John Bogle
Buffetti sõnul võiksid investorid kulutada oma aega investeerimisnõustajate kuulamise asemel selle raamatu lugemisele. "Enamik nõustajaid suudab palju edukamalt küsida kõrgeid tasusid kui näidata kõrgeid tootlusi. Ausalt öeldes on nende peamine kompetents müügitöö," ütles Buffett. Raamatu autor John Bogle asutas investeerimisfirma Vanguard.

Pane tähele

Berkshire Hathaway suurimad aktsiainvesteeringud

31.12.14 seisuga

firma	protsent portfellist	aktsiate arv
Wells Fargo	23,23	463 458 123
Coca-Cola	15,44	400 000 000
American Express	12,9	151 710 700
IBM	11,29	76 971 817
Wal-Mart Stores	4,74	60 385 293
Procter & Gamble	4,4	52 793 078
U.S. Bancorp	3,29	80 094 497
DaVita HealthCare	2,67	38 565 570
DirecTV Group	2,49	31 353 468
Goldman Sachs Group	2,24	12 631 531

ALLIKAS: DATAROMA

dest. Vormel 1 karusselli juhib senini Buffettist vaid kaks kuud noorem Bernie Ecclestone ning omakorda temast on pool aastat noorem maailma üht mõjuvõimsamat meediaimpeeriumi News Corp juhtiv Rupert Murdoch.

Aasta suursündmus. Investeerimismaailma teine väga oodatud sündmus toimub 2. mail, kui Nebraska osariigis Omahas peetakse järjekordne Berkshire Hathaway aktsionäride üldkoosolek. Kuna tegu on n-ö Buffetti 50. aastapäevaga, siis sedakorda on sündmused kindlasti veel uhkemad ja neid kajastatakse rohkem kui varasematel aastatel. Tasub meeles pidada, et juba mullu võttis üritusest osa 38 000 inimest.

Sellele pööras tähelepanu ka Buffett ja tegi väga huvitava ning mõjuvõimsa reklaami. Ta soovitab Omahasse tulevatel inimestel kasutada Airbnb teenust, kuna hotellid on kindlasti täis ja hinnad ürituse tõttu tavapärasest kõrgemad. Buffett ei oma mingit osalust firmas ning tegu on põhimõtteliselt endiselt idufirmaga ning teatavasti vanahärra riskikapitali investeeringutega ei tegele. Reklaam on ka seda üllatavam, et Buffett ise on üsna tuntud tehnofoob.

RAHA

reklaam

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius % keskmiselt kuu jäägilt	jooksev hoius % kuu püsijäägilt	tähtajaline hoius % 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontakteeruge pangaga						
Tallinna Äripank		0,00	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50/1,5	0,60/1,60	0,70/1,70	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,00	0,25	0,30	0,35	0,55	0,65	0,75	0,85	-	200
Citadele Pank	-	-	-	-	-	0,05	0,1	0,70	1,0	1,40	150
Versobank	0,01	0,01	0,40	0,50	0,60	0,90	1,00	1,20	1,50	1,80	350
DNB	0,10 (7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank	-	0,01	0,10	0,20	0,30	0,80	0,80	1,00	1,30	1,50	100/200 (4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,40	0,40	1,00	1,40	1,70	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,40	0,40	1,00	1,40	1,70	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	1,05	1,45	1,75	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontakteeruge pangaga				
Tallinna Äripank	0,05	0,05	0,05	0,10	0,15	0,20	200
Citadele Pank	-	-	-	0,05	0,10	1,00	200
Versobank	0,30	0,35	0,45	0,70	0,90	1,1	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,50	0,70	0,90	100/200 (4)

Kursid on päeva jooksul korrigeeritavad; (3) personaalpanganduse klientidele; (4) internetipangas/kontoris (7) päevalõpu kontojäägilt, Äripanga jooksva hoiuse intressimäär on nüüd 0%

Pankade kontaktandmed

Citadele Pank Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee
BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333, faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
Versobank Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DnB PANK Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037
Tallinna Äripank Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8066, faks 668 8065

Tea, mis toimub!
logistikauudised.ee

BÖRS

Tallinn 09.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,060	0,00	-	1,4	48,1%	0,69	0,0%
Baltika	0,409	0,00	218	-	-14,6%	1,89	0,0%
Ekspress Grupp	1,260	0,00	882	8,2	10,7%	0,88	0,8%
Harju Elekter	2,810	-1,06	1 843	6,0	13,2%	0,79	3,2%
Merko Ehitus	8,970	0,00	-	15,8	8,2%	1,29	4,6%
Nordecon	1,060	0,95	424	7,8	12,1%	0,94	0,0%
Olympic EG	1,920	-0,52	8 491	11,5	23,6%	2,71	5,2%
PRFoods	0,650	0,00	-	9,6	7,2%	0,70	1,5%
Pro Kapital Grupp	2,400	0,00	-	-	-4,5%	2,00	0,0%
Silvano FG	1,290	0,00	36 923	5,8	14,1%	0,81	19,4%
Tallink Grupp	0,844	0,36	54 206	16,6	4,6%	0,76	5,9%
Tln Kaubamaja	6,050	0,00	44 833	12,8	11,5%	1,47	5,8%
Tallinna Vesi	14,000	-0,71	18 665	15,7	20,5%	3,21	6,0%
Trigon PD	0,550	0,00	-	-	-0,7%	1,15	0,0%
Skano Group	0,850	0,00	-	-	-6,8%	0,56	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud koondkasumi emaettevõtja osa põhjal

Vilnius 09.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,76	0,00	-	3,6	5,2
City Service	1,700	-0,58	9,1	0,8	-
Invalda	3,100	2,99	-	0,8	-
Linas Agro	0,697	-0,57	7,3	0,7	-
Panevezio Statybos	0,920	0,00	-	0,4	-
Siauliu Bankas	0,300	-0,66	7,0	0,8	-
Snaige	0,400	0,00	-	1,6	-
TEO LT (Telekomas)	1,040	-0,95	16,9	2,5	16,3

TÕUSJA

Outokumpu
7,44 EUR
+3,19%

LANGEJA

Alcoa
13,81 USD
-4,63%

Helsingi 09.03

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	3,08	0,00	16,2	2,6	3,2
Citycon	3,07	-1,60	17,1	1,1	4,8
Elisa Comm.	24,30	-1,14	17,2	4,4	5,3
Finnair	3,17	1,60	-	0,8	-
Fortum	20,79	2,01	5,9	1,7	-
HKScan	6,05	1,00	5,7	0,7	1,7
Kesko	35,04	0,55	35,8	1,6	4,0
Neste Oil	23,23	0,35	-	2,2	2,8
Nokia	7,23	-1,30	-	3,1	-
Olvi	23,30	0,13	14,8	2,5	2,8
PKC Group	17,39	-1,19	-	2,6	4,0
Stockmann	7,75	2,79	-	0,7	5,2
Stora Enso	8,95	0,11	-	1,4	-
UPM Kymmene	17,51	0,46	-	1,2	3,4
YIT	5,58	-0,36	12,4	1,3	6,8

Riia 09.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	5,70	-4,04	5,8	0,4	-
Latvijas Gaze	9,45	0,00	13,2	0,6	-
Olainfarm	6,22	0,97	6,9	1,2	-

VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▲
9,1865

EUR/RUB ▼
66,060

Austraalia dollar	AUD	1,404	Singapuri dollar	SGD	1,498
Bulgaaria leev	BGN	1,956	Suurbritannia nael	GBP	0,719
Hiina jüaan	CNY	6,803	Šveitsi frank	CHF	1,069
Hongkongi dollar	HKD	8,426	Taani kroon	DKK	7,450
India ruupia	INR	68,071	Tai baat	THB	35,371
Jaapani jeen	JPY	131,310	Tšehhi kroon	CZK	27,251
Kanada dollar	CAD	1,367	Türgi liir	TRY	2,833
Korea won	KRW	1209,210	Ungari forint	HUF	305,210
Norra kroon	NOK	8,579	USA dollar	USD	1,086
Poola zlott	PLN	4,118			
Rumeenia leu	RON	4,443			

BÖRSIKAUBAD

Kütused 09.03

USD	
Nafta IPE, bbl	59,43
Nafta NYMEX, bbl	50,31
Mootoribensiin, t	618,00
Diislikütus, t	577,25
Kerge kütteõli, t	559,25
Masuut (1% väävel), t	311,75
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,726

Põllumajandus 09.03

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USc/nael	136,55
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	371,10
Kakao NYBOT, USD/t	2995,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	116,25
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	363,5

Värvilised metallid 06.03

USD/t	
Alumiinium LME	1796
Vask LME	5805
Plii LME	1809
Nikkel LME	14130
Tina LME	18150
Tsink LME	2015,5

Väärismetallid 09.03

USD/unts, unts = 31,105 g	
Kuld COMEX	1169,57
Plaatina NYMEX	1152,03
Pallaadium NYMEX	825,00
Hõbe COMEX	15,82

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

EESTI TURVAETTEVÕTETE LIIT
ÄRIPÄEV

9. aprillil

Tallinna Loomaaia keskkonnahariduskeskuse auditoorium

TURVA-KONVERENTS 2015

9.45 **Turvakonverentsi avamine**

10.00 **SESSIOON I *Siseturvalisuse arengukava 2015–2020: vastutus kogukonnale!***

Siseturvalisuse arengukava 2015–2020: kuidas tagada turvalisus kogukonnas?
Siseministeeriumi asekantsler Raivo Küüt

Kas turvafirmad võiksid olla avaliku korra tagajad?
politseikolonel, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori asetäitja Joosep Kaasik

Kas Eesti vajab uut turvaseadust?
USS Security Eesti ASi juhatuse esimees Meelis Krämann

11.00 Väike energiapaus

Arutelu: probleemid ja võimalused siseturvalisuse tagamisel tulevikus
Raivo Küüt, Joosep Kaasik ja Meelis Krämann

11.50 **SESSIOON II *Praktilised lahendused***

Klientide ja töötajate kaitse: kas internetti integreeritud turvalahendus on haavatav?
ASi Telegrupp juhatuse esimees Ivo Remmelg

Case-study: Raha kokkuhoid integreeritud lahendustega

12.30 Lõuna

Objektide kaitse: ärikinnisvara arenduse tulevikuväärtuse määrab turvakontseptsioon

Sündmuste kaitse: raha *versus* turvalisus
G4Si suurürituste turvajuht Kristjan Saarik

Case-study: Kultuuritolmu juhtum

14.50 **SESSIOON III *Tuleviku turvalisus Eestis***

Kas Eesti on kriisiolukorraks valmis?
Politsei- ja Piirivalveameti arendusosakonna valmisoleku ja reageerimise büroo juhtiv korrakaitseametnik Priit Saar. Esinejaga liituvad aruteluks laval eri valdkondade esindajad.

15.30 Väike energiapaus

Eesti parimad turvalahendused aastal 2014.
2014. aasta turvatöötaja ja turvatehniku väljakuulutamine
Eesti Turvaettevõtete Liidu tegevdirektor Kaupo Kuusik

Turvamaailm 5 aasta pärast
Milestone Eastern/Central Europe'i direktor Anders Johansson
(sünkroontõlge eesti keelde)

17.00 **Turvakonverentsi lõpetamine**

Äripäev

Osalustasu:
I taseme soodushind veebruari lõpuni
179 eurot (käibemaksuga 214,80 eurot).
Tavahind 249 eurot (km-ga 288,80 eurot).

Eesti Turvaettevõtete Liidu liikmetele kehtib osalemiseks erihind 159 eurot (käibemaksuga 190,80 eurot) veebruari lõpuni.

Registreeruge konverentsile registreerimine@aripaev.ee või helistage registreerimiskeskusesse tel 667 0411.

EESTI TURVAETTEVÕTETE LIIT

Lisainfo: www.kinnisvarauudised.ee

kinnisvarauudised.ee

- **Kuidas mõjub naftahinna langus?**
- **Kuidas petetakse kütuseturul maksudega?**
- **Kui palju tõusevad aktsiisid?**
- **Kas biometaani tootmine on kasumlik?**

31. märts
Tallinna Loomaaia Loodushariduskeskus

KÜTUSETURU AASTAKONVERENTS 2015

9.30 Registreerimine ja hommikukohv

9.55 **Konverentsi avasõnad.**
Eesti Õliühingu esimees TOOMAS SAKS

10.00 **Mida uut on oodata aastal 2015 Eesti kütuseturul?**
Eesti Õliühingu esimees TOOMAS SAKS

10.30 **Maailmaturg: naftahinna languse mõjud.**
Swedbanki peaökonomist TÕNU MERTSINA

11.00 **Millised on olnud eelmisel aastal peamised maksupettused kütuseturul?**
Maksu- ja tolliameti peadirektori asetäitja EGON VEERMÄE

11.00 **Kütuseaktsiisi muudatused 2015. aastal.**
Rahandusministeeriumi tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna juhataja MAREK UUSKÜLA

12.00 Lõuna

ALTERNATIIVKÜTUSED

13.00 **Kütuse tarnijate kohustus vähendada tarnitud kütuste kasvuhoonegaaside heitkoguseid 6% aastaks 2020.**
Keskkonnaministeeriumi välisõhu osakonna peaspetsialist Heiko Heitur

13.30 **Biometaani tootmine Kõo Agros.**
Biometaan OÜ juhatuse liige Ahto Oja

14.00 **Eesti esimene LNG tankla.**
Alexela Group juhatuse liige Marti Hääl

14.30 Kohvipaus

USALDA, AGA KONTROLLI

15.00 **Töötajate volitamine – kui palju usaldada, kui palju kontrollida?**
Advokaadibüroo Lextal vandeadvokaat Oliver Nääs

15.30 **Kuidas meeskonnas leida hea tasakaal reeglite ja usalduse vahel?** Statoil Fuel & Retail Eesti peadirektor Kai Realo

16:00 **Konverentsi lõpetamine.**
Eesti Õliühingu esimees Toomas Saks

Konverentsi soodushind registreerumisel 13. märtsini 229 eurot (km-ga 274,80 eurot). Täishind 329 eurot (km-ga 394,80 eurot).
Kahe või enama osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5%-ne soodustus.

Lisainfo ja registreerumine: Martin Kivimäe, tel 5666 7056, e-post martin.kivimae@aripaev.ee

Äripäev

investeerimisfondid INVESTOR 19

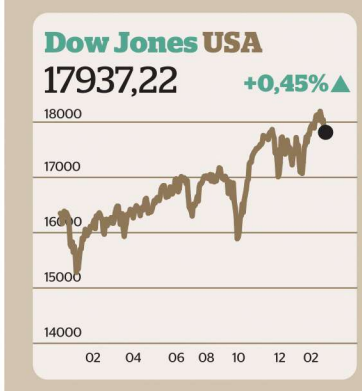

ÄRIPÄEV 10. märts 2015
toimetaja Juhan Lang, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

Ä FONDID

reklaam

Avaron Asset Management — 06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Avaron Areneva Euroopa Fond D, EUR	13,50	13,23	13,23	8,70	7,65	16,74	12,97	-	41 605 612
Avaroni Privaatportfell B, EUR	15,61	15,61	15,61	3,06	2,92	9,84	8,69	7,49	9 983 669
Avaron Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,59	12,59	12,59	4,61	3,01	13,17	-	-	10 077 606

Compensa Life — 05.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,52	-	6,10	8,10	10,40	7,90	5 968 709
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	12,36	-	1,20	3,40	3,20	3,50	738 513

Kasvuporfelli mahu info on antud seisuga 30.06.2014. Võlakirjaporfelli mahu info on antud seisuga 30.06.2014.

Danske Capital AS — 06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Danske Pension 25, EUR	1,08	1,09	1,09	2,98	4,39	8,56	6,19	4,18	13 453 035
Danske Pension 50, EUR	1,30	1,31	1,31	4,23	6,50	11,86	7,80	5,02	207 854 156
Danske Pension Intress, EUR	0,92	0,93	0,93	1,19	1,22	3,77	3,76	2,95	4 302 039
Vabatahtlik Pensionifond Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,77	1,81	1,79	6,17	9,99	17,11	11,55	8,52	4 593 937
Vabatahtlik Pensionifond Danske Pension Intress Pluss, EUR	0,79	0,81	0,80	1,73	1,50	3,44	3,48	2,85	456 944

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

LHV Varahaldus — 06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Pensionifond L, EUR	1,49	1,50	1,50	2,43	3,46	4,72	5,12	5,04	305 598 457
Pensionifond M, EUR	1,18	1,20	1,20	1,65	2,80	4,69	4,76	4,47	44 151 787
Pensionifond S, EUR	1,26	1,27	1,27	1,46	1,97	5,85	4,13	3,85	51 734 497
Pensionifond XL, EUR	1,28	1,29	1,29	3,19	3,86	4,25	5,83	5,17	72 990 173
Pensionifond XS, EUR	1,17	1,18	1,18	1,47	1,88	6,25	4,59	4,16	13 982 922
Täiendav Pensionifond, EUR	1,45	1,47	1,47	3,51	5,18	5,65	6,69	5,98	6 612 363
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	13,92	14,06	14,06	15,97	2,49	4,08	20,56	17,70	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	8,99	8,99	8,99	15,97	2,49	4,08	20,56	17,70	24 610 656
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	9,15	9,24	9,24	12,84	11,50	6,76	4,61	2,99	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,85	5,91	5,91	12,84	11,50	6,77	4,61	2,98	1 427 469

Mandatum Life — 08.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	120,62	120,02	120,02	-	1,24	2,07	-	-	-
Konservatiivne, EUR	121,35	120,15	120,15	-	4,84	4,68	-	-	-
Tasakaalustatud, EUR	123,83	122,00	122,00	-	7,95	7,31	-	-	-
Progressiivne, EUR	121,62	119,24	119,24	-	10,86	10,66	-	-	-
Agressiivne, EUR	134,23	131,60	131,60	-	13,07	16,58	-	-	-
Investeerimisportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	148,35	147,61	147,61	-	1,38	3,04	4,06	4,03	-
Mandatum Life Nordic High Yield Abs, EUR	102,12	101,61	101,61	-	-0,60	-4,75	-	-	-
Mandatum Life Convertible, EUR	111,34	110,79	110,79	-	6,33	7,61	-	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	145,44	142,59	142,59	-	15,81	20,08	-	-	-

Nordea Pensions Estonia — 06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Nordea Pensionifond A, EUR	1,08	1,09	1,09	5,42	5,85	10,67	7,29	6,22	154 898 191,90
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,92	0,93	0,93	6,72	8,65	14,33	9,13	7,34	15 877 861,70
Nordea Pensionifond B, EUR	0,98	0,98	0,98	4,16	3,69	7,29	5,2	4,8	17 472 943,76
Nordea Pensionifond C, EUR	0,87	0,88	0,88	2,42	1,47	6,45	3,75	3,5	12 250 550,80
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,45	1,48	1,47	8,75	10,98	18,99	12,35	9,59	7 140 341,52
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,79	0,80	0,79	4,13	4,48	9,81	5,64	0	1 358 272,13

Trigon Funds — 06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	168,84	174,01	172,29	13,54	7,35	7,41	1,02		4 428 754
Balti Fond, EUR	15,29	15,83	15,52	10,96	8,32	12,59	6,34	-0,74	1 725 915
Uus Euroopa Fond, EUR	25,19	26,09	25,58	10,35	5,49	2,41	11,88	10,22	47 364 672
Venemaa Top Picks Fond, EUR	13,54	14,02	13,75	33,08	37,84	-4,12	-14,85	-4,75	2 652 669

AS SEB Varahaldus — 06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
SEB Energiline Pf, EUR	0,874	0,883	0,883	7,29	9,11	17,24	7,59	4,95	23 232 597,36
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,910	0,920	0,920	2,54	1,04	2,48	1,32	2,06	57 683 150,12
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,896	0,905	0,905	4,38	4,67	7,55	3,83	3,18	19 519 899,69
SEB Progressiivne Pf, EUR	1,086	1,097	1,097	5,30	6,72	11,31	5,95	4,31	387 149 740,59
SEB Aktiivne Pf, EUR	1,138	1,161	1,149	7,61	10,57	21,40	8,96	7,04	18 366 665,01
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,251	1,276	1,264	3,65	4,64	8,43	4,48	3,84	13 894 192,09

AS SEB Pank poolt vahendatavad fondid — 06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,635	1,635	1,635	1,93	1,68	5,76	5,10	4,71	333 120 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	119,403	120,597	119,403	4,34	4,66	9,82			668 270 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	114,367	114,367	114,367	2,60	3,00	6,08			1 210 910 000,00
SEB Strategy Growth Fund	133,232	134,564	133,232	8,12	8,10	18,61			340 450 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	125,689	126,946	125,689	6,24	6,43	14,55			529 800 000,00

Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindu saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.01.2015.

Fondivalitsejad

Avaron Asset Management Narva mnt 7D, B-korpus, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
AS GA Fund Management Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
LHV Varahaldus AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
Nordea Pensions Estonia AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS GILD Property Asset Management Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com www.gildrealestate.com
AS SEB Varahaldus Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
Danske Capital AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee

Maaklerifirmad

Compensa Life Vienna Insurance Group SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402
Versobank AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
Danske Bank Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB Enskilda Equities Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802
Mandatum Life Insurance Baltic SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee

31. märtsil ilmub Äripäeva lisana A4-formaadis

Eesti Palga TOP

Millised Eesti ettevõtted suudavad maksta juba praegu oma töötajatele 2000-, 3000- või 4000eurost kuupalka ning võimaldavad oma töötajatel tunda end keskmiste skandinaavlastena?

- Suurima palgaga Eesti tippjuhid
- Suurima keskmise palgaga ettevõtted

Neli aastat palkade edetabelit koostanud Äripäev avaldab 26. märtsil värske Palga TOPi. Esimest korda avaldame Eesti parimad palgamaksjad ka majandussektorite lõikes.

Edetabel on koostatud 2000 ettevõtte palgaandmete alusel.

Reklaamipinda saab broneerida ja materjale kujundamiseks esitada 16. märtsini.

Kujundatud reklaamid esitada 20. märtsiks.

Eesti Palga TOP
lettidel 31. märtsist!

Lisatiraažh saadetakse üksikmüüki

Reklaami projektijuht: Edvin Bürkland
E-post: Edvin.Burkland@aripaev.ee
Telefon: 667 0145, 553 8857 Faks: 667 0200

Äripäev

Äripäev
Nr 46 (5173) 10.03.2015
ISSN 1406-2585

TEGIJA TURUL

Michael Leister:
Euroopa Keskpanga võlakirjaostudel oli oodatud mõju ja turud on väga positiivsed.

Commertzbanki vanemstrateegi sõnul kukkusid riigivõlakirjade tootlused pärast ostuprogrammi algust isegi rohkem, kui esialgu oodati. Seega avaldab keskpanga tegevus finantsturgudele mõju.

OMX TALLINN
52 nädalat
Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimekirja aktsiate liikumisi.

perioodi kõrgeim 864,84
perioodi madalaim 731,61

INVESTOR TOOMASE BLOGI

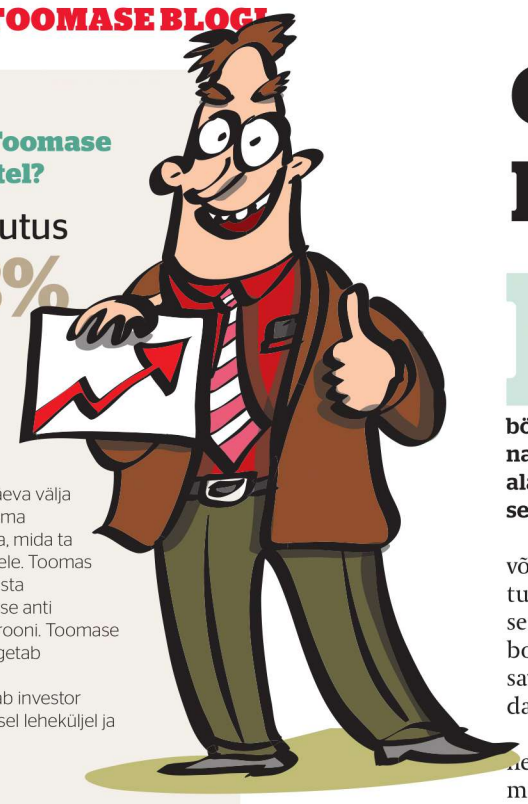

Ä Portfell
Kuidas läheb Toomase investeeringutel?

päevane muutus
+0,33%

väärtus
236 433, 18 €
50,0% raha
50,0% aktsiad

Investor Toomas on Äripäeva välja mõeldud tegelane, aga tema käsutuses on reaalne raha, mida ta investeerib finantsturgudele. Toomas alustas tegevust 2002. aasta alguses, mil tema käsutusse anti investeerimiseks miljon krooni. Toomase investeerimisotsused langetab Äripäeva börsitoimetus, investeerimismõtteid jagab investor Toomas Äripäeva tagumisel leheküljel ja veebis.

aktsiate päevane muutus, protsentides

Apple	1,03
Apranga	0
iShares STOXX Europe 600	0
Microsoft	-0,17
Olympic EG	-0,52
ABB	-1,3
Burberry	-1,43
Leroy Seafood	-1,56

Viimased tehingud
ostis: 9. märtsil 250 iShares STOXX Europe 600 ETFi osakut hinnaga 39,53 eurot tükk, komisjonitasu 14,82 eurot.
müüs: 2. veebruaril 404 Southern Copperi aktsiat hinnaga 27,29 dollarit tükk. Tehingusumma oli 11 025,16 dollarit, komisjonitasu 16,54 dollarit. Kahjum umbes 3000 dollarit.

Ä Sinu arvamus

Kommenteeri Toomase investeerimisotsuseid, jaga oma kogemusi või esita küsimusi veebilehel www.aripaev.ee või e-kirjaga aadressil investor.toomas@aripaev.ee

Ostsin eile tipust Euroopa aktsiaid

Ei, ärge arvake, et eesmärgiga põhjas maha müüa. Soetasin eile Frankfurdi börsilt 10 000 euro eest Euroopa suurettevõtetele panustavat börsil kaubeldavat aktsiafondi (ETF), kuna usun, et Euroopa Keskpanga (EKP) eile alanud programm võib euroala majandusele tõepoolest hoo sisse tõmmata.

Ja kui peakski juhtuma, et keskpankade võlakirjade kokkuostmine ei too oodatud tulu, on Euroopa 400 suure ja 200 keskmise börsifirma käekäiku järgiv ja EXSA sümboli alt leitav ETF halvima vältimiseks piisavalt hästi hajutatud ning keskmisest madalama riskitasemega.

Tegelikult parandab aktsiafondi lisamine tehniliste parameetrite järgi oluliselt ka minu kogu portfelli riskitaset, sest enne eilset oli minu investeerimiskontol vaid seitse üksikaktsiat.

Olen üsna rahul ka iShares STOXX Europe 600 ETFi keskeltläbi 2–3% vahemikku jääva aastase dividenditootlusega, mis makstakse välja kvartaalselt.

Tahaks kasvu, aga riskida ei julge. Olgugi, et valuutade, sektorite ja regioonide lõikes on minu portfell üsna rahuldavalt hajutatud, aitab madalama riskiga instrument vähendada raha osakaalu portfellis ajal, mil kasvu küll ihkaks, kuid üksikuna võetuna paistavad paljud Euroopa börsifirmad kas liiga kallid või spekulatiivsed.

Näiteks kaalusin veel hiljaaegu Norra naftakontserni Statoil ja Saksamaa autotootja BMW aktsiate ostu, kuid jäin ajastamisega hiljaks ja nüüd tundub, et parem on oodata, kuni aktsiate hind pisut langeb.

Tõsi, ega ma praegugi ajastamisega ülemäära ei hiilanud ning Stoxx 600 indeks on aasta algusest kerkinud juba ligemale 15% ehk vaid õige pisut enam Tallinna börsist. Ralli hakkas pihta kohe pärast seda, kui Draghi tugiostud välja hõikas, ja praegu on esimene torm juba vaibunud. Seega ei olnud minu eesmärk minna püüdma kiiret tõusu, vaid pigem jõuda endas selgusele, mida Draghi plaan endaga täpselt kaasa toob.

Ehkki täpset vastust sellele ei tea keegi, prognoosib analüütikute konsensus turgudele veel korralikku kasvu ning minagi olen sama usku.

13 aasta pikkune investeerimiskogemus on mulle praeguseks õpetanud, et keskpankade vastu panustamine on sama tark tegu kui tuulikutega võitlemine – proovida ju võid, aga lõppude lõpuks on ikkagi targem tantsida stiimulite ja intressiotsuste taktis.

Stiimul ei pruugi jääda viimaseks. Näiteks ei olnud ma aastaid tagasi USA Föderaalreservi rahapoliitika usku ja nõnda sain enda portfelli suurust arvestades osa vaid väikesest killukesest ühest USA ajaloo suuremast börsirallist. Nüüd olen juba veidi targem ning kui stiimulit juba jagatakse, olen minagi valmis käe senisest vapramalt välja sirutama.

Lõppude lõpuks on finantskriisijärgne aeg ilmekalt tõestanud, et ükski stiimul ei pruugi jääda viimaseks.

> **Lõppude lõpuks on ikkagi targem tantsida stiimulite ja intressiotsuste taktis.**

Ä Hind
iShares STOXX Europe 600 püüab rekordeid

ALLIKAS: BLOOMBERG

NAFTA
Goldman: nafta hind langeb uuesti

Investeerimispank Goldman Sachs teatas, et maailma naftaturul on varud hakanud suurenema ja see surub nafta hinna uuesti alla.

Goldmani uue analüüsi järgi võib USA toornafta hind langeda 40 dollarini barreli kohta ning nõrk nõudlus Aasiast hakkab survestama ka Brenti toornafta hinda. Kuigi Goldman prognoosib tänavu tugevat nõudluse taastumist, avaldavad hinnale mõju hooajalised faktorid, nagu talve lõppemine.

Investeerimispank prognoosib, et Aasia nõudlus sel aastal väheneb, sest üha rohkem töösturfirmasid on hakanud seal kasutama veeldatud maagaasi, kirjutas Reuters.

Eile maksis WTI toornafta barrel 49,66 dollarit ja Põhjamere Brenti barrel 59,62 dollarit.

PANE TÄHELE

Käivitus EKP tugiostuprogramm. Saksamaa ja Itaalia riigivõlakirjade tootlused reageerisid langusega.

Aasia languses. Börsid olid eile languses, kuna investorid pelgavad, et USA keskpank võib intressimäärasid tõsta oodatust varem.

Reklaamifirma rekordkasum. WPP teatas eelmise aasta maksueelseks kasumiks rekordilised 1,45 miljardit naela.

Ä Loe veebist

Värsked börsiuudised
www.aripaev.ee/bors
Turgude ülevaade
investor.aripaev.ee

TOOTMISJUHTIMISE KOOL
Äripäeva Akadeemia
UUS LEND
Toimub ajavahemikul
2. aprill – 8. september
MOODULID:
I moodul – **2. aprill** ORGANISATSIOON. Innustava juhtimiskultuuri loomine.
II moodul – **30. aprill** PROTSESSID. Lihtsad ja efektiivsed tööriistad tööprotsesside täiustamiseks.
III moodul – **21. mai** RESSURSID. Masinate ja seadmete suutlikkuse kasvatamine.
IV moodul – **03. juuni** TARNEAHELA KVALITEET. Tegelikku konkurentsieelist loov kvaliteedijuhtimine.
V moodul – **18. august** Sinu ettevõtte tootlikkuse parendamine – METOODIKAD PRAKTIKASSE.
VI moodul – **08. september** MUUTUSTE ELLUVIIMINE. Edulugude tutvustamine.
KOOLITAJA JARI KUKKONEN

Koolitusprogrammi hind **2399 eurot** + km
Info ja registreerimine: **Annely Põder,** telefon **667 0285**, e-post **annely.poder@aripaev.ee**
Äripäev